

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zdravotně sociální fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2007

Ivana Balková

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zdravotně sociální fakulta

**Pohled na technoparty CzechTek
ze strany příznivců techno a policistů**

Bakalářská práce

Vedoucí práce:
JUDr. Milan Kučera, Ph.D.

Autor práce:
Ivana Balková

2007

Abstract: The view of technoparty CzechTek from the side of techno supporters and policemen

Technoparty CzechTek-the open air festival of electronic music, became the most shown and popular media subject in the summer 2005. Festivals are typical for young people who don't want to be the part of consumer society. They want to be free and this music is the way how to show it. Problem is that people usually don't understand this culture and don't agree by these actions. Police intervened against techno supporters in 2005. A lot of people were injured. This intervention induced inconsistent opinions in general public.

There is lot of friends from different social groups in my life. On the one hand I know people acknowledging alternative cultures, on the other hand I have a lot of friends who are policemen. These groups are very different. That's why this theme became great opportunity for me to confront opinions of both sides from impartial position. I know this one is quite controversial and unusual. That's why it came such a big challenge to me. This bachelor work is the way how to open up it to the general public, because it's very actual at this time.

The research was made up in groups of members of disciplinary forces and techno supporters, who were at the technoparty CzechTek 2005. The respondents used anonymous questionnaires. The suppositions related to findings an opinions of media influence, drug problems and political influence. The first hypothesis confirmed, that media influnced oppinions of society to problems of technoparty. The second hypothesis confirmed, that members of techno subculture are perceived like drug users. The third hypothesis confirmed, that participants of technoparty CzechTek 2005 percieve cause after technoparty like politically influenced.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Pohled na technoparty CzechTek ze strany příznivců techno a policistů vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v příložené bibliografii.

Souhlasím s použitím práce k vědeckým účelům.

V Českých Budějovicích 13. 5. 2007

Ivana Balková

.....

Poděkování:

Touto formou bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce JUDr. Milanu Kučerovi, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala mjr. Ing. Jiřímu Fenclovi za zprostředkování respondentů z řad policie. Děkuji mjr. Mgr. Antonínu Krákovi za cenné rady a podporu při vzniku této práce.

Obsah:

Úvod	7
1.Současný stav	8
1.1. Základní pojmy	8
1.2. Historie techno.....	9
1.2.1. Legální festivaly.....	10
1.2.2. Ilegální festivaly.....	10
1.3. Techno v České republice.....	10
1.3.1. Technoparty CzechTek.....	11
1.4. Ideologie techno subkultury	11
1.4.1. Rozdělení účastníků.....	12
1.4.2. Organizace akcí.....	12
1.4.3. Vývoj počtu účastníků	13
1.5. Role médií ve veřejném mínění	13
1.5.1. Televize a rozhlas.....	14
1.5.2. Kontrolní a regulační orgány rozhlas. a tel. vysílání	15
1.5.3. Internet a denní tisk	15
1.6. Vliv politiky	15
1.7. Drogy na taneční scéně	16
1.7.1. Marihuana	17
1.7.2. Extáze	17
1.7.3. Možnosti prevence na taneční scéně	18
1.7.4. Trestně právní aspekty drogového problému	19
1.8. Rozbor technoparty CzechTek 2005.....	20
1.8.1. Právní normy	21
1.8.2. Subkultura techno	24
1.8.3. Policie... ..	24
1.8.4. Příznivci zásahu	25
1.8.5. Odpůrci zásahu	26
1.9. Závěr ve věci technoparty Czech Tek 2005	26

1.9.1. <i>Návrh nové legislativy</i>	27
1.9.2. <i>Antikonfliktní týmy</i>	28
2. Cíl práce a hypotézy	29
3. Metodika	30
3.1. Použitá metoda výzkumu	30
3.2. Charakteristika výzkumného souboru.....	30
4. Výsledky	31
5. Diskuse	45
6. Závěr	51
7. Seznam použitých zdrojů	52
8. Klíčová slova	56
9. Přílohy	57

Motto: „*Schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, se stále více rovná schopnosti zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií*“.

Úvod

Média se stala součástí života téměř každého z nás. Stále častěji jsme jejich prostřednictvím zahlcováni více či méně negativními informacemi, které se nezdá podobají katastrofálním vizím o budoucnosti lidstva. Většina z nás si zvykla slepě tyto informace přijímat a automaticky považovat za pravdivé. Neuvědomujeme si však, jakou moc tímto mediím dáváme. Stáváme se pak obětí tohoto systému, loutkami, které se poslušně nechají ovládat provázky předložených názorů a mnohdy desinformací, a které si pod tímto vlivem často vytvářejí černobílý náhled na svět.

Jedním z mediálně velmi sledovaných témat v České republice v létě 2005 se stal policejní zásah na technoparty CzechTek, při němž došlo ke střetu mezi zúčastněnými příznivci hudební subkultury techno a policejními složkami. Tato záležitost vyvolala mezi veřejností diskusi o zákonnosti podobných akcí, o oprávněnosti policejního zásahu, objevily se i hlasy o porušování lidských práv. V povědomí veřejnosti stále převládají rozporuplné názory na obě zúčastněné strany.

Ve svém životě se pohybuji mezi různými sociálními skupinami. Na jedné straně přicházím do kontaktu s lidmi, kteří se přibližují alternativním kulturám, na straně druhé s lidmi z řad policistů, kteří žijí naprosto odlišným stylem života. Nabídla se tedy myšlenka zkonfrontovat názory obou stran a vytvořit tak z nestranné pozice objektivní náhled na aspekty s danou kauzou související. Šlo především o otázku mediálního a politického vlivu, dále pak o drogovou problematiku. Prostřednictvím dotazníků byly zjišťovány názory obou zúčastněných stran.

Lákavost tohoto tématu spatřuji v tom, že o problematice technoparty CzechTek a subkultuře techno vůbec nebylo zatím sepsáno mnoho ucelených prací mapujících tuto oblast. Tato problematika je však aktuálním tématem současnosti. Toto téma se pro mě proto stalo velkou výzvou, jak poodhalit podstatu tohoto fenoménu a především cestou, jak toto neobvyklé a jistě poněkud kontroverzní téma přiblížit široké veřejnosti.

1. Současný stav

1.1 Základní pojmy

- Techno = obecně používaný pojem pro počítačově vygenerovanou elektronickou hudbu určenou hlavně k tanci. Konkrétně však jde o hudební styl, ze kterého se vyvinul nespočet odnoží, jako například tekno, jungle, trance, rave, house. Speciální formou stylu tekno je freetekno, pro které je typické pořádání v přírodních prostorách. Technoparty CzechTek se řadí právě mezi tyto formy (28).

Souhrnně všechny tyto styly charakterizuje opakující se rytmus a většinou syntetické zvuky, ale mohou být doplněny i útržky lidských hlasů nebo běžných hudebních nástrojů. Hudební produkce bývá doplněna různými světelnými efekty. Kombinace těchto doplňků může na člověku vyvolat až hypnotické účinky. Autor hudby je zpravidla neznámý, neboť příznivci tohoto hudebního proudu neuznávají tvorbu hudby za komerčním účelem (30).

- Technoparty = obecný název pro hudební akce elektronické hudby. Objevují se i podobná označení jako „teknival“, „free festival“, „tekno festival“ (28).
- Soundsystém = volné sdružení lidí vlastnících hudební aparaturu, dekorace, dopravní prostředky k jejich přepravě. Tento útvar tvoří jádro každé technoparty (28).
- Subkultura = specifická minoritní kultura, která je součástí majoritní kultury.
- CzechTek = největší festival elektronické hudby v České republice, pořádaný v přírodních prostorách. Název je pro tyto akce používán od roku 1999. Neexistuje zde oficiální pořadatel, čímž účastníci poukazují na svobodu a nekomerční povahu této akce (28).

1.2 Historie techna

Hudební kořeny můžeme nalézt v 80. letech minulého století v Americe, konkrétně v Detroitu. Tamější tvůrci se však nechali inspirovat také hudebníky z Evropy (5). Styl této hudby volně navazoval na hudební éru rocku a punku, nově se rýsovala vlna stylu disko, hip-hop, ale také právě elektro. Hlavním stimulem, přejatým ze 70. let od éry hippies, byla touha po svobodě a život mimo konzumní společnost. Z hlediska dějin hudby mělo techno ke svému vývoji ideální podmínky, neboť 20. století je charakterizováno obdobím společenské krize a moderny, jež přála objevování nových směrů a experimentování.

Tato hudba brzy získala odezvu i v dalších zemích světa, především ve Velké Británii, dále pak ve Francii, Nizozemí či Itálii (5). Hudební akce nabývaly na účasti, hudba si získávala stále nové příznivce, kteří se s tímto novodobým trendem ztotožňovali. Techno se postupně vyvinulo v nespočet různých směrů, které lze od sebe jen stěží odlišit, neboť rozdíly tkví často jen v pouhé variaci stylu hudby. Speciální odnoží se stalo hnutí „technařů“, které se vyznačovalo umístováním své aparatury na automobily. Získání této značné mobility jim umožnilo cestovat po světě a účastnit se různých technoparty. Tento životní styl se pro mnohé z nich stal hlavní náplní jejich života (5).

V současnosti je v mnoha evropských zemích konání akcí podobného typu zakázáno a porušování tohoto zákona je striktně postihováno. V jiných zemích jsou akce povoleny, ale podléhají přísným podmínkám jako je zajištění parkovací plochy, hygienických zařízení, zdravotního zázemí, limitu pro hluk atd. Každá akce musí mít povolení obce, v jejímž katastru se má konat. Obec nepovolí akci, když pozemek z nějakého důvodu není vhodný. Pokud by se party konala i přes to, policie to hodnotí jako nepovolenou akci (20). Výčet těchto podmínek je tak pravděpodobně hlavním důvodem, proč se tanečních akcí v České republice každoročně účastní velká část cizinců.

1.2.1. Legální festivaly

Taneční scéna se postupně rozdělila na dvě specifická odvětví. První větev představují legální akce komerčního typu. Vyznačují se organizací, logistickým zázemím (občerstvení, pořadatelská služba, hygienické zabezpečení), vybíráním vstupného a konečně reklamní podporou sponzorských firem (22). Akce jsou organizovány v běžných klubech nebo na legálně pronajatých plochách se souhlasem majitele. (5). Dříve byly využívány i různé opuštěné průmyslové prostory, avšak vzhledem k tomu, že legální akce musí splňovat požadavek bezpečnosti účastníků, bylo od této organizace upuštěno.

1.2.2. Ilegální festivaly

Legálně pořádané akce však část uživatelů neuznávala, což souviselo s jejich ideologií, jež hlásala spontánnost, intuitivnost a svobodu. Proto začaly nově vznikat hlavně ilegální festivaly. Ty se zprvu konaly v různých příměstských lokalitách, posléze i ve volné přírodě, kde trvaly několik hodin nebo dokonce dní. Tato větev se vyznačuje zpravidla nelegálním obsazením pozemků, celkovou neorganizovaností, neexistencí hygienického zázemí (22). Podíl legálních a nelegálních festivalů shrnuje tabulka obsažená v příloze (Příloha 2).

1.3 Techno v České republice

Z hlediska historických událostí se u nás techno objevilo logicky později než například v jiných evropských zemích. Tehdejší režim nedovolovat jakékoli „excesy“, které by měly cokoli společného se západním světem. Po revoluci však i naše hudební scéna konečně mohla okusit i nové hudební žánry. Zhruba v letech 1992-1993 dorazil tento proud na alternativní scény českého hudebního života. K jeho popularizaci z velké části přispěl i alternativní časopis „Vokno“ (5). V současnosti je pro tuto subkulturu populární časopis Tripmag, mnoho příspěvků bývá zveřejňováno také v časopise Reflex.

1.3.1. Technoparty CzechTek

Symbolem českého techna se stal techno festival, konaný pravidelně od roku 1994, který od roku 1999 nese známý název „CzechTek“. Tato akce si postupně získala celosvětovou proslulost a následně i hojnou mezinárodní účast, což souviselo s represí, která probíhala především v západních zemích, kde byly akce podobného typu zakázány a tvrdě postihovány (5). Akce je pořádána ve venkovních prostorách, zpravidla na odlehlejších místech na loukách za vesnicemi. Lokalitu vybírají organizátoři podle toho, kde získají svolení majitele pozemku, v případě nelegálních akcí jsou kritéria výběru neznámá. Lokality konání akce CzechTek shrnuje tabulka, která je obsažená v příloze (Příloha 1).

Od roku 1999 se technoparty CzechTek začala stávat objektem médií, což následně vyvolalo zvýšený zájem veřejnosti, pozornost policie a politických stran. Hlavním důvodem zájmu bylo především nelegální obsazení pozemků. V roce 2004 byla technoparty rozeznána, policisté však zasáhli až téměř ke konci akce. Došlo tím k ničení soukromého majetku a policie tehdy sklídila negativní hodnocení ze strany veřejnosti a především politických stran. Vrcholem tohoto mediálního a politického dění se pak staly události v roce 2005, kdy naopak policie zasáhla, zásah byl však prezentován a hodnocen jako neoprávněný a nepřiměřený. Po těchto zkušenostech byl následující ročník pořádán v řádně pronajatém vojenském prostoru na základě smlouvy s Armádou České republiky (28).

1.4 Ideologie techno subkultury

Stoupenci techna ideově částečně navázali na hnutí hippies z 60. let minulého století. Odmítali konzumní způsob života, masové kultury a majoritní společnosti. Právě díky způsobu svého životního stylu se však brzy dostali do střetu se zákony a oficiálními úřady. Příčinami bylo hlavně nerespektování soukromého vlastnictví pozemků, na nichž svévolně a bez souhlasu majitelů pořádali párty, dále pak porušování hygienických norem a prodej drog (5). Pojetí této ideologie u nás se liší od států západní Evropy. Zahraniční akce se často nesou spíše v duchu hlásání určitých ideálů spojených

nejčastěji s hnutím hippies či ultralevicové ideologie. Ani naše scéna se těmto směrům nevyhne, navíc se zde připojují různé odnože anarchismu či komunismu, především z ciziny (5). Většina účastníků však akce navštěvuje za účelem zábavy, tance a svobodného projevu.

1.4.1. Rozdělení účastníků

Odborníci rozdělují účastníky technoparty na tři různorodé skupiny.

- „*ortodoxní příznivci*“. Ti otevřeně prezentují příslušnost k hudební komunitě, ztotožňují se s životním stylem, jsou vnitřně přesvědčeni o ideálech této subkultury. Tuto část tvoří organizátoři a realizátoři jednotlivých akcí a projektů.
- „*rebelové*“. Ti akce tohoto typu vyhledávají za účelem konfliktu, neboť předpokládají vznik určitých kolizních situací, ve kterých by mohli anonymně projevit svoji agresivitu.
- „*navštěvníci*“. Ti tvoří nejpočetnější skupinu. Navštěvují tyto akce za účelem zábavy, neobvyklého zážitku, odreagování (22). V každodenním životě fungují jako každý jiný občan. Důvodem účasti je svobodné vyjádření svých pocitů a postojů prostřednictvím tance a hudby.

1.4.2. Organizace akcí

Akce jsou organizovány většinou stejným způsobem. U nelegálních akcí techno komunita do poslední chvíle tají lokalitu konání, členové si mezi sebou poté předají informace o místě konání. Legální akce jsou předem domluvené s majiteli pozemku a patřičně ohlášeny na příslušném úřadě. Účastníci na akce najíždějí většinou hromadně vlastními dopravními prostředky. Typickým znakem těchto akcí jsou tzv. „stanová městečka“, kde účastníci po dobu konání akce bydlí, neboť akce trvají zpravidla několik dní. U legálních akcí nechybí zajištění občerstvení a hygienických zařízení, pozitivem je zajištění zdravotní péče.

1.4.3. Vývoj počtu účastníků

Určitý vývoj proběhl v počtu účastníků. Můžeme zaznamenat stoupající tendenci. To může být způsobeno také větší medializací. Podle M. Kučery může být dalším důvodem zvyšujícího se počtu účastníků i určitá neobvyklost a atraktivita těchto akcí, jež přiláká především mladé lidi, kteří teprve hledají svůj styl a místo v životě (22). Také z výzkumů provedených v České republice na taneční scéně vyplývá, že jsou tyto akce záležitostí především mladých lidí (21). Objevují se však velké rozdíly mezi udávaným počtem účastníků a odhadem skutečného počtu. Největší shody jsou právě u ročníku 2005. To lze přisoudit důkladnějšímu monitoringu i zájmu médií. Zajímavý je také fakt, že na tolik diskutovaném a zmedializovaném ročníku 2005 nebyl zdaleka tak vysoký počet účastníků jako na jiných ročnících (Příloha 3). Důvodem může být fakt, že policie a účastníci se od samého počátku dostávali do vzájemných konfliktů, mnoho účastníků proto akci předčasně ukončilo.

1.5 Role médií ve veřejném mínění

Média se stala jedním z klíčových aktérů při ovlivňování veřejného mínění či politického tlaku. Média nabízejí nejen zábavu, ale především informace, zprostředkovávají realitu a současně tuto realitu vytvářejí. Německý sociolog W. Schulz i naši přední odborníci na problematiku médií B. Köpplová a J. Jiráček se shodují, že média jsou prostředníkem mezi publikem a politickou sférou, přičemž tato komunikace funguje oboustranně. Jsou důležitým činitelem ve veřejném mínění (14, 24). Právě ve velkém vlivu médií může být skryta jejich nebezpečnost. Člověk je zvyklý informace z médií chápat jako platné a neměnné. Nekriticky přijímá informace, aniž by si je ověřoval, často proto, že hledat pravdu není snadné nebo technicky možné, nebo je na to jen příliš pohodlný. Média ale mohou skrytě ovládat veřejnost například tím, že ukazují události neobjektivně. Typickým příkladem je právě technoparty CzechTek. Média z této akce udělala senzaci. Neposkytla však objektivní zpravodajství o akci. Zaměřila se na několik šokujících záběrů a ty pak vztáhla na celou situaci. Média hledají kontroverzní informace, mají tendenci ukazovat netradiční záběry. Měli bychom se

proto naučit brát informace z médií s určitou rezervou a vědomím, že skutečnost může být jiná. V této souvislosti se začíná mluvit o určité mediální gramotnosti. D. Bína uvádí, že mediální výchova by měla vést lidi k tomu, aby využívali média ke svému vzdělávání a aby se naučili rozpoznat spolehlivost a důvěryhodnost prezentovaných informací. V České republice je dnes mediální výchova zahrnuta do celku Rámcového vzdělávacího programu jako jedno z průřezových témat. Tento program představuje komplexní pedagogický dokument, který má za cíl ovlivňovat a usměrňovat vzdělávání na všech typech škol. V jeho rámci se předmět mediální výchova stal povinnou součástí základního a gymnaziálního vzdělávání (3).

1.5.1 Televize a rozhlas

Televize je v dnešní době nepostradatelnou součástí téměř každé domácnosti. V České republice fungují dva druhy vysílání. Především je to Česká televize, která byla po vzniku samostatné České republiky k 1.1.1993 jediným televizním vysílatelem. Česká televize poskytuje služby ve sféře zpravodajství, umělecké a dokumentární tvorby, vzdělávání a publicistiky, přičemž nesmí užívat podstaty zpráv, kvality a názorů ve snaze zvýšit sledovanost (16). Stejně podmínky platí i pro Český rozhlas. Jinak je tomu u soukromých televizních stanic, které své vysílání koncipují tak, aby především zvýšili svoji sledovanost, avšak na úkor objektivitu a pravdivosti. Také soukromá rádia mají volnější podmínky.

V souvislosti s kauzou CzechTek 2005 byla nejaktivnějším médiem právě televize. Především soukromé televizní stanice poukazyvaly na brutalitu zasahujících policistů a kritizovaly výroky politiků. Politici tuto situaci a vliv médií zároveň využili k zviditelnění své osoby a strany, pravděpodobně s cílem upoutat potencionální voliče. Podle studie společnosti Innovio-Media Tenor, vypracované pro Českou televizi v roce 2005, byla nejvíce objektivním médiem v souvislosti s kauzou CzechTek 2005 právě veřejnoprávní Česká televize (8). Český rozhlas založil v této souvislosti speciální portál věnovaný kauze CzechTek 2005 (9).

1.5.2 Kontrolní a regulační orgány rozhlasového a televizního vysílání

Nezávislost rozhlasového a televizního vysílání je kontrolována Radou České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, parlamentní komisí pro sdělovací prostředky, Radou České televize a Radou Českého rozhlasu. To jsou nezávislé orgány, složené z nezávislých osob. Jsou zřízeny zákonem č. 231/2001 Sb. jako správní úřad, který kontroluje dodržování obsahové nezávislosti ve veřejnoprávních médiích. Členové, kteří jsou jmenováni Parlamentem ČR, zastupují politickou moc na mediálním poli (16).

1.5.3 Internet a denní tisk

Internet vznikl v roce 1969 jako projekt amerického ministerstva obrany. V dnešní době má mezi médii nezastupitelné místo, vytváří virtuální realitu jak pro komunikaci mezi lidmi, tak pro obchodní účely. Cenzura zde neexistuje. Stejně tak ale také žádná kontrola. To s sebou přináší určité problémy, protože se zde otvírá prostor pro nelegální činnosti, mimo to také pro podávání nepravdivých informací. Je těžké toto postihnout, protože nejsou zřízeny dozorové instituce. Vzhledem k tak rozsáhlému a anonymnímu médiu to ani dost dobře není možné (10). Denní tisk sice určité cenzuře podléhá, přesto se mezi celostátními deníky objevuje i bulvární tisk, který v zájmu upoutání čtenářů používá vyzývavé titulky a polopravdy.

Z celostátních deníků se o kauzu zajímali především MF Dnes, Lidové noviny, Právo. Také některé regionální deníky této záležitosti vyčlenily prostor. Velký ohlas zaregistrovalo prostředí internetu. Kromě již zaběhlých webových stránek vznikly i nové stránky, založené příznivci techno komunity a soustředěné konkrétně na kauzu CzechTek.

1.6 Vliv politiky

Vztah médií a politiky je oboustranným procesem. Pro své přežití jsou politické strany závislé na médiích. Jejich prostřednictvím se dostávají k občanům jakožto potencionálním voličům (13). Politickou angažovanost ve společenském dění však musíme chápat s vědomím, že reakce jednotlivých politických stran budou vždy

ovlivněny tím, která strana je právě u moci. Opoziční strany logicky hledají chyby u svých protivníků, navrhují svá vlastní řešení. Jednají ve svůj prospěch tak, aby poukázaly na pochybení vedoucí strany, s cílem zvýšit své vlastní volební preference (22).

Názory na zásah rozdělily jak českou společnost, tak i politickou scénu. Pro některé politické strany se stal CzechTek dominantním politickým tématem měsíce. Pro Stranu zelených, jejichž volební program byl zaměřen především na oslovení mladých lidí, představovala velká část protestujících potenciální zdroj voličů. Úspěch Strany zelených v následujících volbách v roce 2006 mohl být tedy podmíněn právě angažovaností v této kauze. Občanská demokratická strana, toho času jako opoziční strana, se zaměřila především na kritiku neadekvátnosti zásahu vzhledem ke způsobeným škodám, dále nesouhlasila s tím, že policie bránila ve vstupu na pronajatý pozemek a zasáhla proti lidem zdržujícím se na řádně pronajatém pozemku. Hlavním politickým zastáncem zásahu byli tehdejší premiér a předseda České strany sociálně demokratické Jiří Paroubek a ministr vnitra František Bublan, kteří v médiích vyjadřovali nutnost zásahu a velmi radikální postoje vůči účastníkům. Prezident Václav Klaus označil zákrok policie za stěžejní obhajitelný, ministr spravedlnosti Pavel Němec za sporný (29).

1.7 Drogy na taneční scéně

Užívání drog je s technoparty úzce spjato. Drogy jsou mezi účastníky užívány pro uvolnění a zvýšení výkonnosti. Pro mnoho účastníků jsou dokonce nezbytnou pomůckou k tomu, aby několikadenní taneční maraton fyzicky vydrželi (25).

Cílem této práce není popis a účinek jednotlivých OPL (omamná a psychotropní látka), přesto zde ve stručnosti uvádím nejčastěji se vyskytující látky, typické pro technoscénu.

1.7.1 *Marihuana*

Marihuana se získává z konopí, což je jednoletá dvoudomá rostlina, která ve svých samičích květech obsahuje různé množství látky THC (tetrahydrocannabinol). Právě THC je látka, která způsobuje změnu vnímání, zpravidla navozuje euforické stavy doprovázené nezadržitelným smíchem. Podle údajů mezinárodního výzkumu GENACIS (Gender, Alcohol and Culture International Survey) přiznává alespoň jednu zkušenost s konopnou drogou kdykoli v životě 21,1% české populace ve věku mezi 18-64 lety (**31**).

1.7.2 *Extáze*

Extáze se svou povahou řadí na pomezí stimulantů a halucinogenů, tedy látky, které zvyšují výkonnost organismu, zároveň však způsobují změnu vnímání, což bývá příčinou různých halucinatorních zážitků. Odstraňuje zábrany a mění sebekontrolu, vyvolává empatii vůči druhým, proto je často nazývána „drogou lásky“. Je tradičně spojována s alternativní taneční scénou. V České republice se poprvé začala objevovat od roku 1992, následně se stala rozšířeným trendem mezi návštěvníky party. Velkým rizikem se stal fakt, že některé extáze jsou prodávány s různými příměsemi. Takové tablety představují řadu zdravotních rizik, protože oproti rizikům samotné chemické látky zvané MDMA obsažené v tabletkách může v součinnosti s cizími příměsemi vyvolat neočekávané, mnohdy i životu nebezpečné reakce (**15**).

První výzkum svého druhu zaměřený na monitoring taneční scény v evropských metropolích v letech 1998-1999, na němž se podílel i náš přední odborník na drogovou problematiku L. Csémy, dokonce ukázal, že extáze překvapivě nepatří mezi prvořadou drogu. Z výzkumu vyplynulo, že nejužívanější drogou na tanečních party je kromě alkoholu a cigaret především marihuana, dále pak pervitin a halucinogeny (**7**). Další srovnání s tímto průzkumem pak bylo provedeno v roce 2003 dotazníkovým šetřením mezi příznivci elektronické hudby (**21**). Výsledky obou průzkumů potvrdily předpokládanou vyšší míru užívání drog mezi příznivci taneční hudby oproti běžné populaci.

1.7.3 Možnosti prevence na taneční scéně

Značné rozšíření užívání drog na taneční scéně v evropských zemích vyvolalo řadu otázek týkajících se prevence. Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA) ve zprávě z roku 1997 vyjádřilo vizi, podle níž bude v budoucnosti prioritou vzdělávat v oblasti prevence nejen profesionály v oblasti prevence, ale i politiky a legislativce (11).

Současná protidrogová politika postupně mění svoji strategii. Snahy o snižování nabídky skončily neúspěchem, proto je nyní kladem větší důraz na tzv. harm reduction neboli snižování rizik. Podstatou této strategie je fakt, že když už nezabráníme lidem, aby drogu užívali, je třeba dbát alespoň na její bezpečné užívání. Na každé větší party tedy funguje intervence založená na distribuci informačních materiálů o drogách a souvisejících rizicích. Tento program funguje za pomoci streetworku. Tito pracovníci „na ulici“ vyhledávají a mapují problematické lokality, navazují kontakty s členy cílové skupiny, analyzují a sumarizují získané informace o příčinách, charakteru a intenzitě sociálně patologických jevů v daném teritoriu (2). Tento princip vychází z předpokladu, že informace předané prostřednictvím vrstevníků přijme uživatel snadněji než prostřednictvím „učených rad“.

Další aktivitou, která začíná na podobných akcích fungovat, je testování chemického složení extáze. Tato droga se objevuje nejčastěji ve formě bílých nebo hnědých tablet nejrůznějších tvarů, velikostí a barev. Existuje však riziko, že tableta může obsahovat i jiné drogy nebo různé příměsi, které mohou být pro uživatele nebezpečné. Podle M. Fišerové je smyslem testování chemického složení tablet varovat uživatele před možností škodlivých a nepředvídatelných substancí, navázat kontakt s uživateli a tím možnost nabídnout informace a poradenství, získávat informace k výzkumným účelům týkajícím se monitoringu drogové situace na taneční scéně (11).

Preventivní činnost spojená s testováním tablet v ČR je teprve v počátcích. Kvalitativní testy provádějí nestátní organizace, zaměřené na poskytování služeb protidrogové prevence a harm reduction, přímo v prostředí párty nejčastěji metodou Marquisova a Meckeho činidel. Obě látky jsou schopné zjistit přítomnost MDMA a příbuzných látek v tabletě (11). V jihočeském kraji v souvislosti s touto problematikou

funguje občanské sdružení Prevent, pod jehož hlavičkou vznikl v roce 2002 program Jihočeský streetwork. Ten se, jako jediné zařízení v jižních Čechách, orientuje též na prevenci zneužívání syntetických drog (Extasy Harm Reduction) na tanečních akcích (27). Jihočeský kraj také ve svém Akčním plánu realizace strategie protidrogové politiky na rok 2005-2009 vyjádřil podporu výzkumných aktivit v oblasti zneužívání syntetických drog na tanečních akcích.

Stále nedořešenou otázkou je právní rámec testování tablet. Oficiální zanesení drogové politiky by totiž znamenalo určitou legalizaci. Dosud testování tablet v Evropě podporuje pouze Nizozemí, ostatní země tuto otázku dosud nevyřešili, neboť zde panuje názor, že legalizací tohoto postupu dojde určitým způsobem k podpoře v užívání. Z průběžných studií však naopak vyplývá, že testování tablet snižuje zdravotní rizika, především však umožňuje podchycení této skryté subkultury a následně možnou intervenci. Podle M. Fišerové též nelze argumentovat finanční náročností, neboť financování testování tablet je v důsledku mnohem méně náročnější než léčba závislých, popřípadě jejich páchaní kriminality v důsledku užívání drog (11).

1.7.4 Trestně právní aspekty drogového problému

V trestním zákoně byly ve věcech drog novelizovány k 1.7.1990 určité části, jejichž cílem je zefektivnit boj s alkoholovými i nealkoholovými drogami. Podstatné je ustanovení § 89 odst. 10 trestního zákona, které do zákona zavádí nový pojem „návyková látka“ (12). Tento úkon se významně promítl do těch ustanovení, která se týkají zmenšené přičetnosti.(§ 25 trestního zákona). Podle tohoto paragrafu nemůže být pachateli uznána zmenšená přičetnost, a tím upuštění od potrestání, pokud si tento stav, byť i z nedbalosti přivodil vlivem návykové látky (33). Dále jsou v trestním zákoně stanoveny trestné činy týkající se drogové problematiky.

§ 187 *Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů.* „Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let“ (33).

§ 188a Šíření toxikomanie

„Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem“ (33).

1.8 Rozbor technoparty Czechtek 2005

Hodinu po půlnoci dne 29. července 2005 začínali na louku u obce Mlýnec na Tachovsku poblíž dálnice D5 najíždět účastníci technoparty. Na popud dopravní zácpy způsobené dopravní nehodou automobilu jednoho z technařů obsadila policie sjezd č. 136 na dálnici D5. Protože účastníci technoparty nereagovali na pokyny policie, zamezila policie přístup na pozemek. Ostatní účastníci pak začali na místo konání technoparty najíždět nepovolenými cestami. Dopravní policisté vyzvali účastníky silničního provozu, aby pokračovali v jízdě ve směru na Rozvadov. Řidiči vozidel nerespektovali pokyny policistů a zůstávali stát ve všech dálničních pruzích. Zároveň probíhalo zjišťování majitelů pozemků, neboť podle policie se velká část účastníků pohybovala po okolních pozemcích, které již nebyly součástí smlouvy o pronájmu. Z těchto důvodů policie vjezd na louku uzavřela. Velitel opatření informoval o tom, že byla podepsána smlouva o povolení ke vstupu na pozemky mezi nájemcem a pronajímatelem. Následně bylo prováděno ověřování předložené smlouvy. Smlouva o povolení vstupu na uvedené pozemky byla ověřena s tím, že přístup na pronajaté území je možný pouze přes pozemky dalších vlastníků, kteří se vstupem ani přejezdem nesouhlasí (17). Tato informace byla později zdrojem rozporů, neboť dalším vyšetřováním bylo zjištěno, že přístup na pozemek byl možný přes místní komunikace, které jsou volně přístupné pro každého. V dopoledních hodinách majitelé vozidel odešli na louku u Mlýnce pěšky a svá vozidla ponechali na dálnici bez dozoru (17). Někteří účastníci však tvrdili, že automobily nechali v přilehlých obcích.

Účastníci technoparty byli vyzváni v českém a německém jazyce, aby opustili prostor dálnice, protože porušují zákon o provozu na pozemních komunikacích. Byli upozorněni, že v případě neuposlechnutí výzvy budou jejich vozidla odtažena. Po

příjezdu odtahových vozidel na místo byl prostor dálnice postupně uvolňován. Na místo byla povolána pořádková jednotka z několika krajů včetně Prahy. Proti účastníkům, kteří byli na pronajatém pozemku, policie nezasahovala a monitorovala situaci v okolí. Účastníkům byla dána výzva k opuštění okolních pozemků a ukončení hudební produkce ve stanovené lhůtě. Výzva proběhla opakovaně a vzhledem k mezinárodní účasti v několika jazycích. Později se účastníci hájili, že výzvu neslyšeli. Přesto část účastníků výzvu uposlechla, proti ostatním byl v odpoledních hodinách zahájen zákrok. Úkolem bylo proniknout do prostoru a zajistit hrající soundsystémy, nikoli účastníky. Jednotka však byla napadena účastníky a byla nucena zásah přerušit a prostor opustit. Poté asi 1000 účastníků odjelo. Proti ostatním byl ve večerních hodinách zahájen další zákrok (17). Při policejním zákroku byly použity donucovací prostředky ve smyslu zákona (33). Vzhledem k opakované agresivitě účastníků byla v pozdních nočních hodinách zahájena druhá fáze zákroku. Situace v místě pak byla nadále monitorována až do úplného rozchodu účastníků (17).

Záznamy zveřejněné v médiích poukazovaly na neadekvátní násilí policistů. Účastníci však byli též agresivní, vyvolávali konflikty s policisty, poškozovali majetek. Došlo k řadě zranění na obou stranách.

1.8.1 Právní normy

Právní řád České republiky neobsahuje komplexní právní úpravu pro pořádání akcí typu technoparty. Určité povinnosti však vyplývají z oblasti práva soukromého i veřejného. Soukromé právo řeší především oprávnění pro užívání nemovitostí, na kterých se akce koná. Ve veřejném právu se pak jedná o předpisy v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti, ochrany veřejného zdraví, zemědělství a životního prostředí. Určitou právní úpravu mohou provádět formou obecně závazných vyhlášek samy obce, v jejichž katastru se má akce konat (23).

V rámci soukromého a veřejného práva vyvstaly v souvislosti s technoparty CzechTek 2005 následující právní rozpory.

- ❖ Souhlas vlastníka: Mezi majitelem pozemku, na kterém se má akce konat, a organizátory musí být dle zákona uzavřena řádná smlouva o pronájmu. Prostřednictvím nájemce Václava Šrouba byl na akci pronajat pozemek patřící firmě Italinvest, zastoupené osobou Constantina Pleskiho (5). Vzhledem k podezření, že se akce koná i na okolních pozemcích, zjišťovala policie, zda smlouva obsahuje souhlas okolních vlastníků ke vstupu na pozemek přes jejich pozemky. Souhlas vlastníka s pořádáním akce na pozemku byl prokázán, ne však souhlas okolních vlastníků.

- ❖ Shromažďovací zákon: Tento zákon č. 84/1990 Sb. se vztahuje na akce, které slouží k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod a k výměně informací a názorů (23). Dále zákon dává organizátorům povinnost akci ohlásit příslušnému obecnímu úřadu a ten pak přezkoumá, zda jsou splněny všechny zákonné podmínky svědčící o tom, že nebude narušen řádný a pokojný průběh. Pokud by dospěl k názoru, že tomu tak není, mohl by za zákonných podmínek akci zakázat a svolavatelé by se mohli obrátit k soudu se žádostí o přezkoumání tohoto rozhodnutí.

Konání určitého okruhu shromáždění nepodléhajících režimu zákona č. 84/1990 Sb. je však spojeno jinými riziky především v oblasti ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti, života a zdraví osob, majetku a životního prostředí. Jde zejména o akce hudební a taneční, pořádané obvykle soukromými osobami, pro velký počet osob, na pozemcích, které k tomuto účelu nejsou primárně určeny, bez zajištění základních hygienických a bezpečnostních podmínek, v důsledku čehož vznikají výše zmiňovaná rizika. (23).

V našem současném legislativním systému není povaha akcí typu technoparty vymezena. Shromažďovací zákon se na ni aplikovat nedá (22). Právě tato nejasnost způsobila, že tehdejší ministr vnitra František Bublan podal návrh na změnu legislativy.

- ❖ Bránění policie vstupu účastníků na pozemek: Zákon č.13/1997 Sb. o provozu na pozemních komunikacích vymezuje pojem „účelová komunikace“. Policie bránila účastníkům ve vstupu na pozemek z důvodu, že přístupové komunikace nebyly součástí pronajatého pozemku. Následnou právní analýzou však bylo zjištěno, že na pozemek vedly komunikace zařazené mezi tzv. „ostatní komunikace“. Podle zákona má každý právo tyto komunikace užívat **(19)**.

Jedním z argumentů pro nutnost policejního zákroku byl také průchod osob přes okolní pozemky jiných majitelů. Dle zákona o ochraně přírody a krajiny má každý právo na volný průchod krajinou, není-li pokryta hospodářsky využitelnou vegetací, která může být poškozena. Podle tachovské Státní rostlinolékařské správy byly škody na louce minimální a nezpůsobily majitelům žádnou újmu **(18)**.

- ❖ Oprávněnost a adekvátnost policejního zásahu: Zákon nestanoví přesný popis situací, kdy je třeba zákrok provést, neboť zákon nikdy nemůže přesně předvídat všechny situace reálného života. Při zákroku pod jednotným velením se policista musí řídit zákonem jako při samostatné akci, s tím rozdílem, že odpovědnost zde nese velitel zákroku a nikoli jednotliví policisté. Použití donucovacích prostředků proti osobě, která ohrožuje, nesmí být použito svévolně, ale s cílem ochránit bezpečnost svou i ostatních osob, majetek a veřejný pořádek **(33)**. Při zásahu byly použity slzotvorné prostředky, obušky, pouta, vodní stříkač, zásahová výbuška **(17)**.

- ❖ Ohrožení a porušování veřejného pořádku: Porušení veřejného pořádku je zpravidla jednání, které ještě není porušení zákona, ale je již porušení slušnosti, tak jak jí vnímá většina lidí. Obec má právo tuto záležitost na pomezí právních a morálních norem upravit podle svých podmínek svou vyhláškou. Tato právní norma, vztahující se k určité lokalitě, může do jisté míry nahradit absenci celostátní závazné normy postihující problematiku technoparty **(22)**.

1.8.2 *Subkultura techno*

Rozdělení účastníků technoparty z hlediska příslušnosti k dané komunitě bylo již v práci definováno. Průběh technoparty CzechTek 2005 však účastníky rozdělil také z hlediska jejího zveřejnění a legalizace. První skupina nepovažuje zveřejnění a tudíž i ztrátu jisté ilegality za snížení kvality a spontánnosti těchto akcí. Naopak druhá skupina se domnívá, že organizovanost, podřízení právnímu řádu a spolupráce se složkami majoritní skupiny popře základní principy této subkultury a v budoucnu opět vyvolá nelegální akce a střety se zákonem (22).

Technoparty CzechTek 2005 se účastnilo asi 5000 lidí. Kromě českých příznivců tvořili velkou část cizinci, což je způsobeno zákazem podobných akcí a jejich tvrdým potlačováním v zahraničí. Co se týče újmy účastníků, přesné číslo zraněných není dosud známé. Podle policejních záznamů bylo ošetřeno přibližně 35 příznivců techna. Je však velmi pravděpodobné, že některé osoby zejména z řad účastníků technoparty vůbec nevyhledaly zdravotnické ošetření na místě a počet zranění je tudíž vyšší (17).

1.8.3 *Policie*

Policie chrání práva a zájmy subjektů právních vztahů. Při porušení těchto práv je povinna zasáhnout. Řídí se právními normami i ústavou, přičemž její jednání by mělo být přísně apolitické (22). Při každém zásahu je policista povinen dodržovat služební zákon o Policii České republiky. Ten mimo jiné stanovuje povinnosti, ale i oprávnění policisty při zákroku (32).

Na akce tohoto typu je povolávána pořádková jednotka policie České republiky. Pořádkové jednotky vznikly v roce 2002 na popud summitu NATO, který se v Praze toho roku konal a při němž proběhla masová mezinárodní demonstrace. Složení této jednotky není pevné, v případě potřeby je vždy svolávána z řad službu konajících policistů. Jejich úkolem je především ochrana veřejného pořádku, dále pak prevence kriminality v podobě ukázek a přednášek pro školy, a prezentace činnosti policie. Členové musí být fyzicky dobře připraveni, podléhají výcviku v rámci kraje, účastní se však i součinnostních cvičení v rámci celé policie.

Na akci CzechTek 2005 se účastnilo celkem 1222 policistů pořádkové jednotky ze západočeského, jihočeského, severomoravského, jihomoravského kraje a z Prahy. Zákrok může být zahájen jedině na rozkaz velitele opatření. Záběry z médií usvědčovaly policisty z nepřiměřeného násilí až brutality. Jistá nepřiměřenost se zde jistě objevila. Určitá míra agrese může být přisouzena i tomu, že policisté zasahovali v plné výzbroji. Navíc někteří policisté byli v akci až 57 hodin, přičemž povinná přestávka v této situaci má být po 24 hodinách. Toto selhání lidského faktoru však nelze brát jako omluvitelný argument. Je však nutné zdůraznit, že média tyto záběry vytrhla z kontextu, s cílem ukázat pohoršující agresivitu zasahujících policistů. Mnoho svědků však vypovědělo, že počátky útoku vycházely z řad příznivců techna.

Z informací od velitele pořádkové jednotky vyplývá závěr, podle kterého je do budoucna třeba dbát na důraznější dokumentaci činnosti pachatelů, dále pak na důslednou organizaci a logistiku. Z celkového počtu policistů bylo 47 zraněno. Náklady policie na zásah byly vyčísleny na 31 345 000 korun.

1.8.4 Příznivci zásahu

Příznivci zásahu tvořili určitou část společnosti. Vznikly i internetové projekty podporovatelů zásahu. Příznivce zásahu spojuje názor, že tyto akce jsou zpravidla pořádány ilegálně, navíc při nich dochází k porušování vlastnických práv majitelů pozemků (1). Při akci v roce 2005 měli sice organizátoři povolen vstup na pozemek, velké množství účastníků však obsadilo i okolní pozemky, na které se vstup nevztahoval. Příznivci zásahu proto podporují zásah policistů jako nutný k ochraně majetku. Příznivci zásahu také vyjadřují určitý odpor k subkultuře techna, kterou chápou jako podivné společenství lidí s odlišným životním stylem, žijících na okraji společnosti, kteří jsou závislí na drogách a páchají kriminalitu. Požadují, aby akce tohoto typu podléhaly ohlašovací povinnosti a musely mít určité hygienické zázemí. (1).

1.8.5 *Odpůrci zásahu*

Zásah vyvolal mimořádně bouřlivou reakci. Proběhlo mnoho protestních akcí včetně demonstrací v zahraničí (Helsinky, Dublin, Paříž, Berlín) (5). V České republice se protesty odehrávaly především v Praze, konaly se ale i na řadě dalších míst republiky (např. i České Budějovice). Při kampani proti policii byl využit i internet, přičemž hlavním centrem protestů se stala webová stránka www.policijnistat.cz a www.czechtek.bloguje.cz. Požadavky protestujících směřovaly především k tomu, aby policie sdělila, kdo a na základě jakého zákona rozhodl o zákroku proti lidem, kteří se nacházeli na legálně pronajatém pozemku. Dále bylo požadováno ustavení parlamentní vyšetřovací komise, která by za účasti veřejných osobností zaručila nezávislé prozkoumání útoku policie na účastníky technoparty CzechTek 2005. Vůči vládě České republiky směřoval požadavek co nejdříve vyjádřit jednoznačný postoj k oprávněnosti, legálnosti a průběhu policejního útoku. Na demonstracích řada účastníků žádala i odstoupení předních politických představitelů (5).

1.9 **Závěr ve věci technoparty CzechTek 2005**

Veřejný ochránce práv Otakar Motejl z vlastní iniciativy otevřel vyšetřování postupu orgánů veřejné správy a Policie České republiky v kauze CzechTek. Po šesti měsících vydal závěrečné vyjádření. V něm techno komunitě vytkl především neoznačení pronajatého prostoru a absenci osoby, která by za akci nesla odpovědnost, což způsobilo problémy v komunikaci mezi zúčastněnými skupinami. Policii vytkl především nejednoznačné prezentování důvodu zásahu. Dále pak bylo poukazováno na to, že policie před zásahem nevyčerpala všechny prostředky k odvrácení zásahu. Ombudsman policii vytkl i prezentaci nepravdivých informací na veřejnosti i celkovou mediální strategii. Dále shledal nedostatečnou obrazovou dokumentaci jako zásadní pochybení Policie ČR (26).

Ministerstvo vnitra České republiky dospělo k závěru, že policie postupovala při akci CzechTek 2005 v souladu se zákonem, s výjimkou určitých excesů jednotlivých zasahujících policistů. Jisté výhrady pak vidělo v celkové operativě, byly proto

provedeny určité kroky k odstranění těchto nedostatků. Jde například o důkladné proškolení pořádkových jednotek a důstojníků pro zásahy na akcích rozsáhlejšího typu, velký důraz je kladen na komunikaci policie s veřejností.

1.9.1. Návrh nové legislativy

Po kauze CzechTek 2005 se tehdejší ministr rozhodl změnit legislativu v této oblasti. Navrhl zákon, který by upravoval podmínky konání shromáždění tohoto typu. Zákon by se týkal akcí nad 500 osob a více než 24 hodin, při nichž by mohlo docházet k obtěžování jiných osob nad míru přiměřenou poměrům, a to zejména hlukem, prachem, světlem a vibracemi. Pořadatel takové akce by musel akci písemně ohlásit obci, na jejímž katastru se koná, i když jde o akci na soukromém pozemku. Obec bude mít právo při nesplnění podmínek shromáždění zakázat. Organizátor akce bude muset předložit vyjádření hygieniků, ekologů, hasičů či vlastníků přilehlých cest. Bude muset být známa osoba pořadatele (5). Je jasné, že zákon má vzniknout pro konkrétní aplikaci právě na CzechTek.

Ministerstvo vnitra se při návrhu zřejmě inspirovalo britským zákonem „Criminal Justice and Public Order Act“, který byl přijat v roce 1994 jako reakce na narůstající rozsah ilegálních akcí ve Velké Británii, nazývaných „raves“. Tento zákon zakazuje akce nad 100 osob, které probíhají i přes noc, jsou hlučná a ruší místní lidi. Zákon také stanovuje, za jakých předpokladů policie zasáhne a jaké sankce použije proti účastníkům (6). V souvislosti s inspirací v britském zákoně je však třeba poukázat na tamní právní systém. Ten stojí na tzv. precedentech, které řeší individuální případy právními normami dosud neupravené a tyto případy pak použijí jako vzor pro další podobné případy. Náš právní systém však tyto postupy neužívá. Podobně přísnou legislativu užívá Francie, kde policie a samospráva mají značné pravomoce a mohou z mnoha důvodů akci zakázat (20). V jiných evropských zemích tyto speciální právní normy přijaty nejsou, přesto mají k dispozici jiné právní prostředky, jak ilegálním akcím zamezit.

1.9.2. Antikonfliktní týmy

Policejní zkušenosti ze zahraničí inspirovaly policii České republiky k zřízení tzv. antikonfliktních týmů. Jde o útvary policistů, které jednají s návštěvníky technoparty, navazují s nimi otevřenou komunikaci, přičemž se snaží vysvětlit situaci, upozornit na zásady dodržování práva a důsledky při jeho nedodržení. Účelem je především zabránit tomu, aby se jinak pokojní účastníci nechali pod vlivem pudového a davového působení strhnout k agresivním projevům (22).

2. Cíle práce a hypotézy

Cíle

Cílem mé práce je porovnat názory příznivců techno a policistů na jednotlivé aspekty problematiky technoparty, týkající se mediálního vlivu, drogové problematiky a politického vlivu.

Hypotézy

Hypotéza 1

Média ovlivnila nazírání společnosti na problematiku technoparty

Hypotéza 2

Subkultura techno je vnímána jako prodrogová

Hypotéza 3

Účastníci vnímají kauzu jako politicky ovlivněnou

3. Metodika

3.1. Použitá metoda výzkumu

Pro tento výzkum byla použita metoda kvantitativního výzkumu, který umožňuje postihnout velký počet jedinců v poměrně krátkém čase. Sběr dat probíhal prostřednictvím vlastních dotazníků. Pro tento výzkum byly zvoleny dva reprezentativní vzorky. Dotazník obsahoval celkem 18 otázek, z toho 4 identifikační. Otázky byly koncipovány tak, aby na ně mohly odpovídat obě strany. Byl tedy vytvořen jeden totožný dotazník pro obě skupiny. Otázky se týkaly oblasti médií, drogové problematiky a politiky. Všechny otázky byly uzavřené. Dotazník byl zcela anonymní, bez informací, které by mohly respondenty individuálně identifikovat. Originální text dotazníku je uveden v příloze (Příloha 6).

3.2. Charakteristika výzkumného souboru

Příznivci techno

Tento soubor byl reprezentován účastníky technoparty CzechTek 2005 z jihočeského kraje. Vzorek byl kontaktován prostřednictvím techno komunity v Českých Budějovicích. Kritériem výběru byl věk minimálně 15 let a účast na technoparty CzechTek 2005. Dotazník byl předán osobně, jeho vyplnění proběhlo za mé přítomnosti na dohodnuté schůzce. Šetření probíhalo v období 6.4.-8.4.2007. Z celkového počtu 60 rozdaných dotazníků se vrátilo všech 60. Návratnost tedy byla 100%.

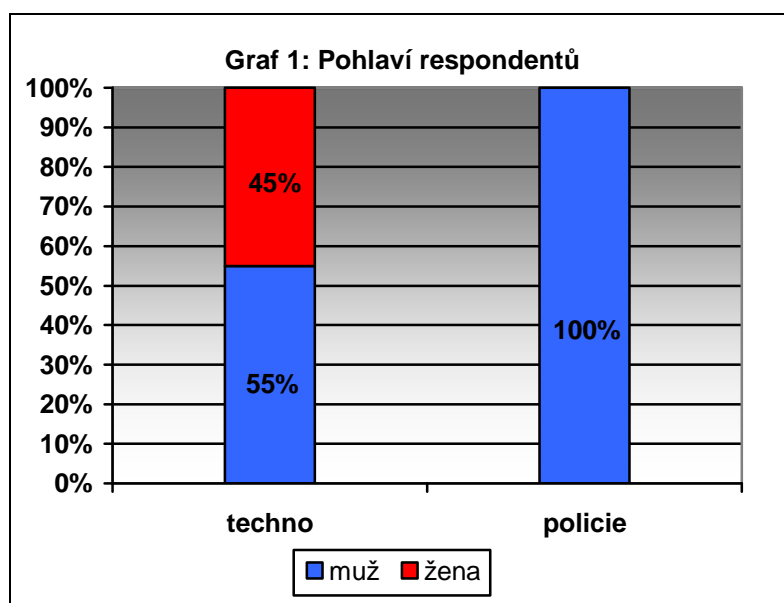
Policisté

Soubor policistů reprezentoval vzorek pořádkové jednotky jihočeského kraje. Vzorek byl kontaktován prostřednictvím velitele pořádkové jednotky správy jihočeského kraje mjr. Ing. Jiřího Fencla, který mi umožnil poskytnout dotazníky policistům při semináři, konaném v Českých Budějovicích dne 22.3.2007. Kritériem výběru byla účast na technoparty CzechTek 2005. Z celkového počtu 60 rozdaných dotazníků se vrátilo 60. Návratnost je tedy 100%.

4. Výsledky

Jednotlivé odpovědi obou skupin jsou vždy vyjádřeny v souhrnném grafu. Výsledky jsou uváděny procentech. První 4 grafy, které postihují identifikační údaje, jsou typově odlišeny, ostatní grafy související s jednotlivými aspekty dle hypotéz, jsou shodné.

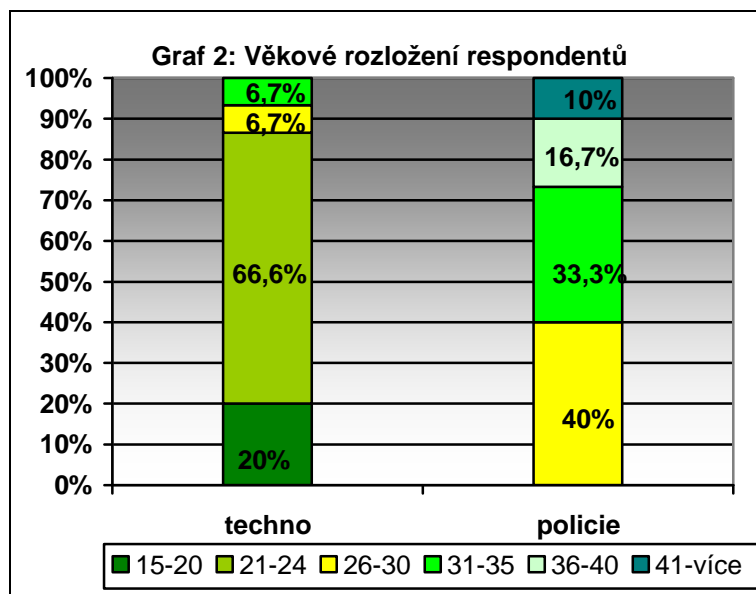
Otázka č.1: „Jaké je Vaše pohlaví?“

Zdroj: vlastní výzkum

Rozložení pohlaví mezi příznivci techna je vyjádřeno poměrně vyrovnanou účastí 55% mužů a 45% žen, tedy 33 mužů a 27 žen. Vzorek policie je vzhledem k tomu, že do pořádkové jednotky jsou přijímáni pouze muži, vyjádřen 100% zastoupením mužů, tedy 60 respondentů.

Otázka č.2: „Jaký je Váš věk?“

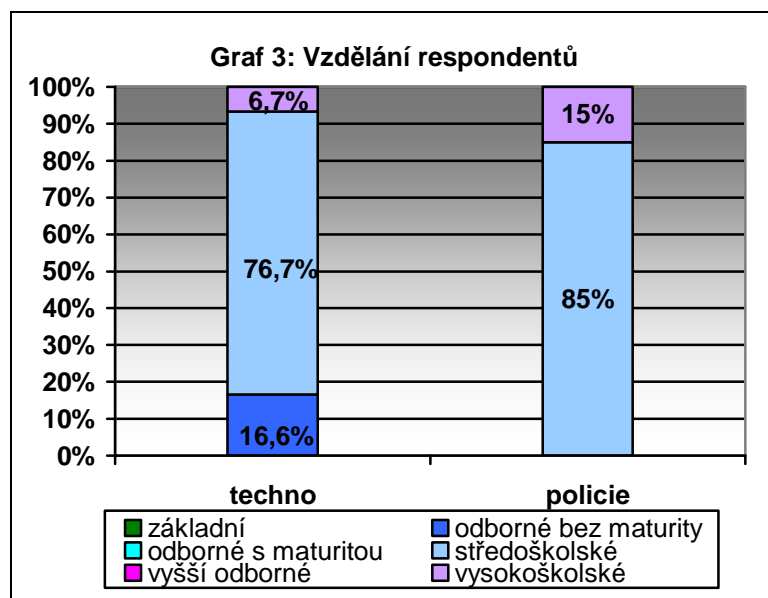
Zdroj: vlastní výzkum

Mezi příznivci techna převažují respondenti mladších věkových kategorií. Nejvíce je zde zastoupena věková skupina 21-24 let, do té se zařadilo 66,6%, ve věku 15-20 let odpovídalo 20%. Věková skupina 31-35 let a 36-40 let je shodně zastoupena okrajově, počtem 6,7%. V kategorii 41-více let nebyl jediný respondent.

V souboru policie naopak převažují starší věkové kategorie. Nejčetněji je zastoupena věková skupina 26-30 let, do té se zařadilo 40%, věková skupina 31-35 let je v těsném závěsu s počtem 33,3%. Ve věkové skupině 36-40 let odpovídalo 16,7% respondentů, nad 41 let pak 10%. Naopak zde nebyl jediný respondent mladší kategorie 15-20 let a 21-24 let.

Celkově se tedy potvrdilo očekávání, že technoparty jsou záležitostí především mladých lidí.

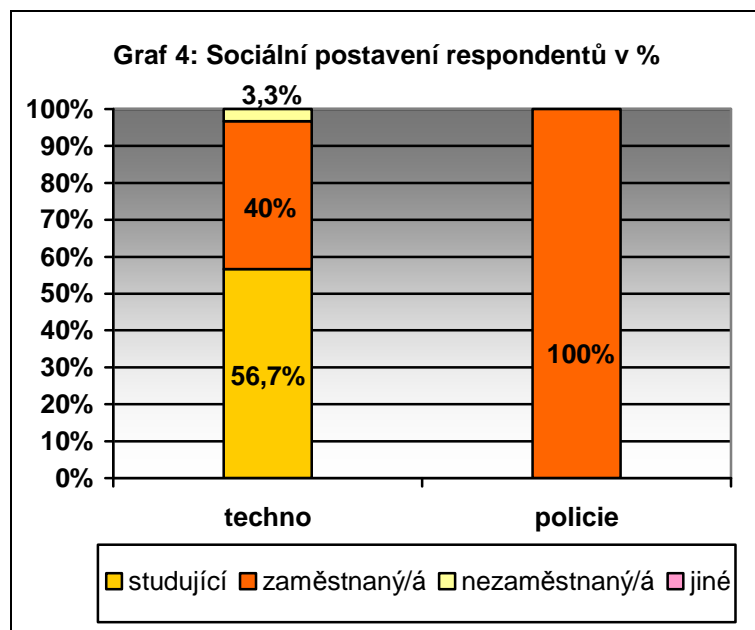
Otázka č.3: „Jaké je Vaše vzdělání?“

Zdroj: vlastní výzkum

Největší počet zaujalo u obou skupin středoškolské vzdělání. Mezi příznivci techna tak odpovědělo 76,7%, mezi policisty 85%. U policie je toto dáno požadavkem minimálního vzdělání jako podmínky přijetí k policii, mezi příznivci techna lze tento počet vysvětlit v souvislosti s předchozí otázkou týkající se věku, tedy že většina respondentů z řad příznivců techna patří do mladší věkové kategorie a tudíž ještě studuje. Dále mezi příznivci techna 16,6% dosáhlo odborného vzdělání bez maturity. Vysokoškolské vzdělání dosáhlo 6,7% respondentů mezi příznivci techna a 15% mezi policií.

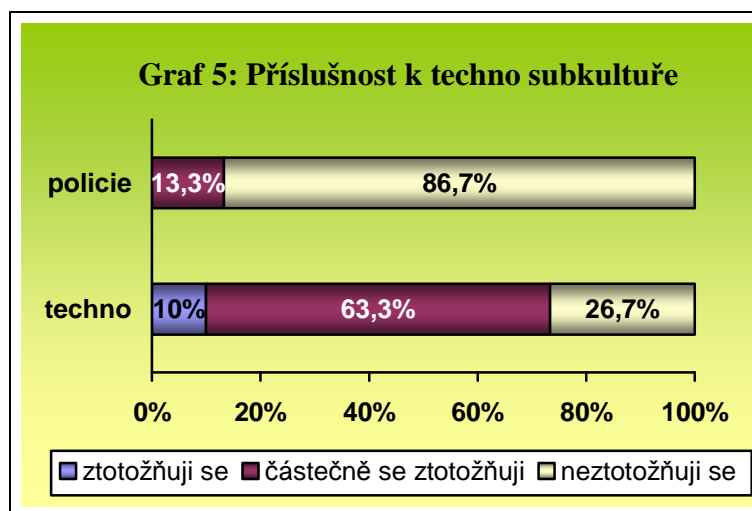
Otázka č.4: „Jaké je Vaše sociální postavení?“

Zdroj: vlastní výzkum

Policie je logicky zastoupena mezi zaměstnanými všemi 100%. Mezi příznivci techna je 56,7% studujících, což má úzký vztah s předchozími otázkami věkového rozložení a dosaženého vzdělání, neboť většina příznivců techna je mladší věkové kategorie, tudíž ještě studuje. Z faktu, že většina z nich ještě studuje a zároveň nejčteněji dosahuje středoškolského vzdělání lze předpokládat, že tato část nyní pokračuje ve vysokoškolském nebo vyšším odborném vzdělání. Poměrně velký počet však přesto můžeme nalézt mezi zaměstnanými, kterých je mezi příznivci techna 40%. Nezaměstnaní zaujímají 3,3%.

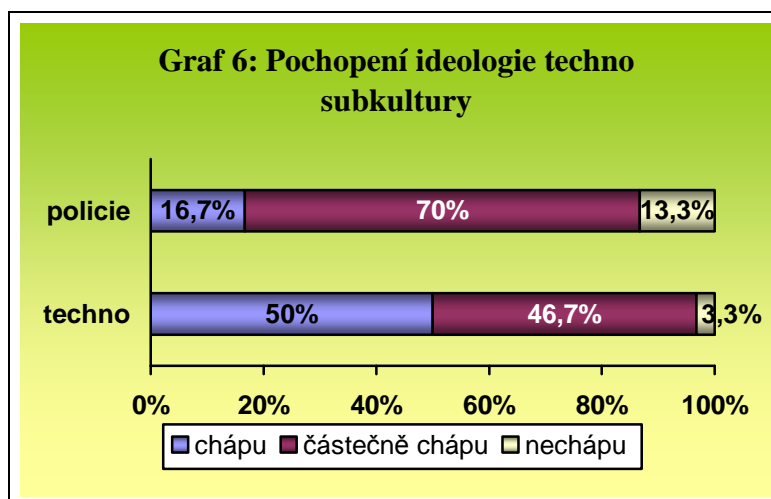
Otázka č.5: „Uznáváte styl alternativních kultur jako je například kultura techno?“

Zdroj: vlastní výzkum

Převážná většina (86,7%) policistů se s kulturou techna neztotožňuje, pouze 13,3% projevilo částečné ztotožnění. Naproti tomu mezi příznivci techna se jich částečně ztotožňuje 63,3%. S touto kulturou se neztotožňuje 26,7%, nejmenší počet zaujímá stanovisko „ztotožňuji se s kulturou techna“, na tu odpovědělo 10% z řad příznivců techna.

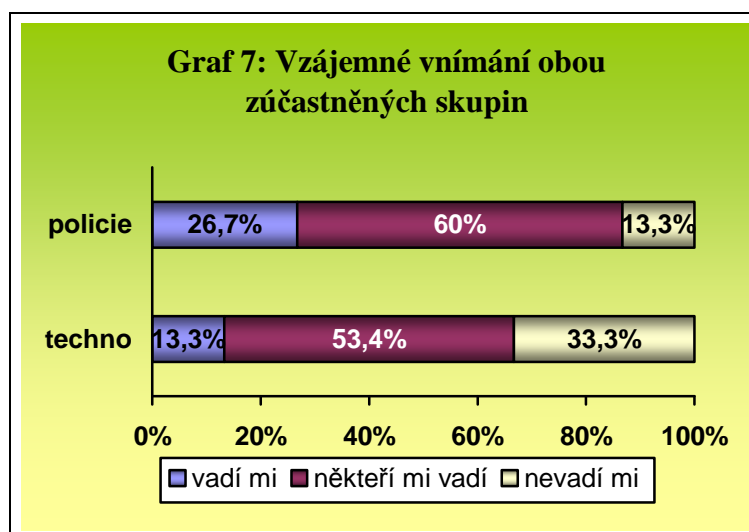
Otázka č.6: „Myslíte si, že znáte podstatu a ideologii subkultury techno?“

Zdroj: vlastní výzkum

Celých 70% policistů se domnívá, že podstatu a ideologii subkultury techna částečně chápe. Plně tuto kulturu chápe 16,7%, naopak nepochopení této kultury přiznává blízký počet 13,3%. Většina respondentů z řad příznivců techna subkulturu techna plně (50%), nebo alespoň částečně (46,7%) chápe. Pouze 3,3% podstatu této subkultury nechápe. U obou skupin respondentů tedy převažují odpovědi svědčící o dostatečné znalosti a pochopení ideologie subkultury techno

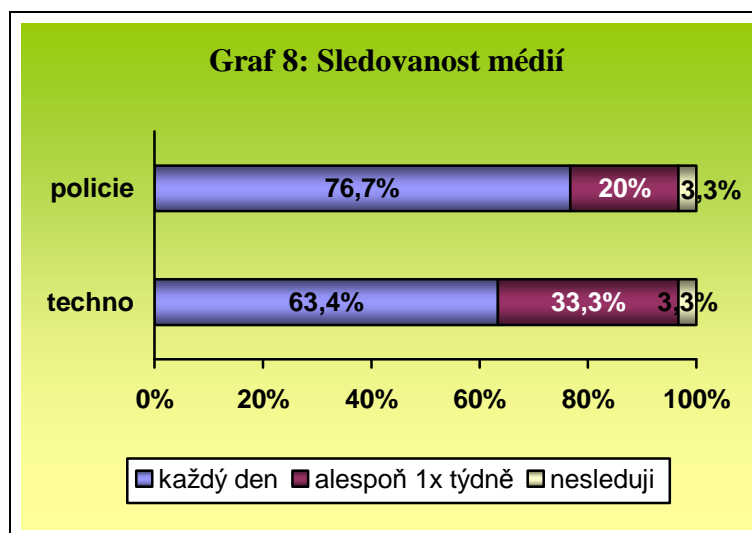
Otázka č.7: „Jak vnímáte příslušníky policie/příznivce techna?“

Zdroj: vlastní výzkum

Z grafu vyplývá, že vzájemné vnímání obou skupin je velmi podobné. Více než polovině policistů (60%) někteří příznivci techna vadí, jiní ne. Policisty stejně hodnotí 53,4% příznivců techna. Mezi policisty 26,7% respondentů vadí příznivci techna, naopak respondenti z řad techna odpověděli na variantu „policisté mi vadí“ 13,3%. 13,3% policistů příznivci techna nevadí, policie pak nevadí 33,3% příznivců techna.

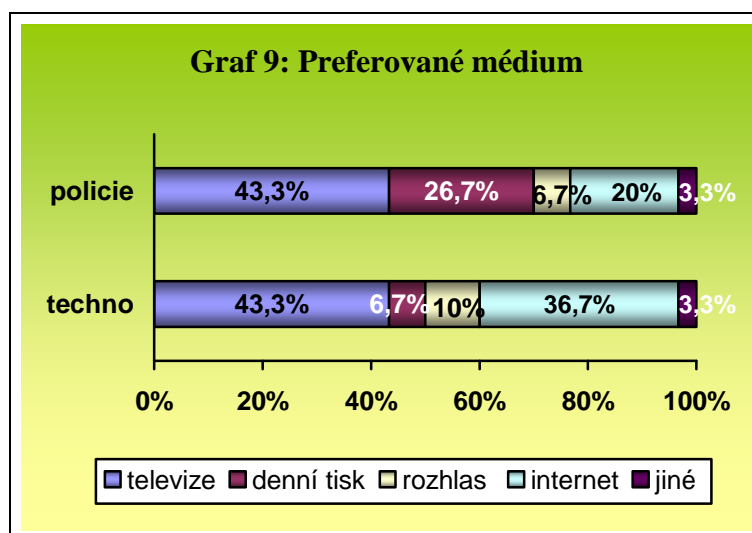
Otázka č.8: „Jak často sledujete informace v médiích?“

Zdroj: vlastní výzkum

Mezi oběma skupina většina respondentů sleduje informace v médiích denně, mezi policíí je to 76,7%, mezi příznivci techna 63,4%. 20% policistů a 33,3% příznivců techna sleduje tyto informace alespoň jednou týdně. Shodně 3,3% respondentů média nesledují vůbec.

Otázka č.9: „Kterému médiu dáváte největší přednost?“

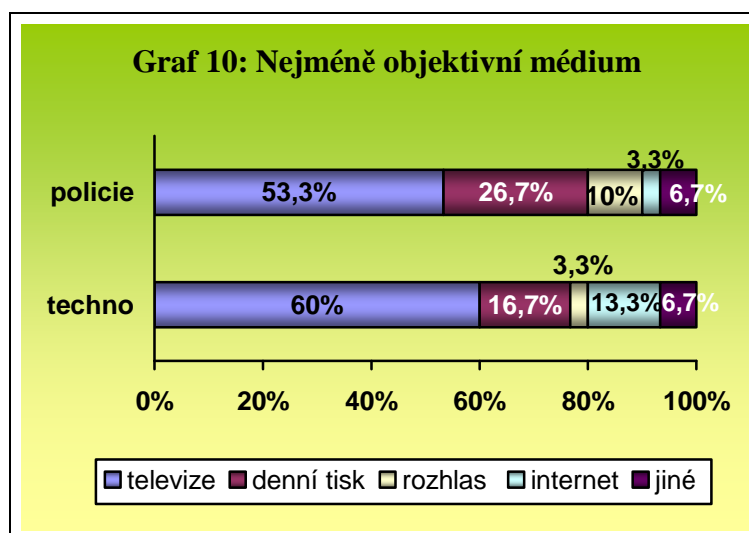

Zdroj: vlastní výzkum

Nejvíce preferovaným médiem je u obou skupin televize, která je vyjádřena shodným počtem (43,3%). Dalším nejpočetnějším médiem je u policie denní tisk (26,7%), u příznivců techna jen 6,7%. Naopak příznivci techna více preferují internet (36,7%), mezi policisty sleduje toto médium 20%. Tyto výsledky mohou mít souvislost s věkovým rozložením respondentů, kdy mezi policisty převažuje relativně starší populace než mezi příznivci techna, kteří jsou jakožto mladší populace k novým informačním technologiím přístupnější.

Podobný počet u obou skupin upřednostňuje rozhlas, 6,7% mezi policisty, 10% mezi příznivci techna. Shodně 3,3% u obou skupin preferují jiné médium než výše zmiňované.

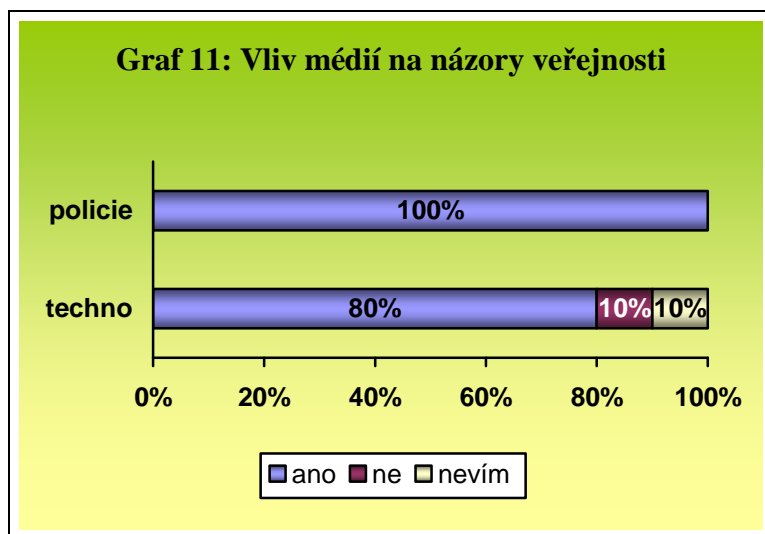
Otázka č.10: „Které médium se Vám jeví jako nejméně objektivní?“

Zdroj: vlastní výzkum

Za nejméně objektivní médium považují obě skupiny televizi. Mezi policíí to vyjadřuje 53,3%, mezi příznivci techna 60%. Následuje denní tisk, ten vnímá jako nejméně objektivní 26,7% policistů a 16,7% příznivců techna. Rozhlas zaujímá 10% mezi policisty, 3,3% mezi příznivci techna. 3,3% respondentů z řad policie považuje za neobjektivní internet, mezi příznivci techna je to 13,3%. Shodný počet 6,7% považuje za nejméně objektivní jiné médium.

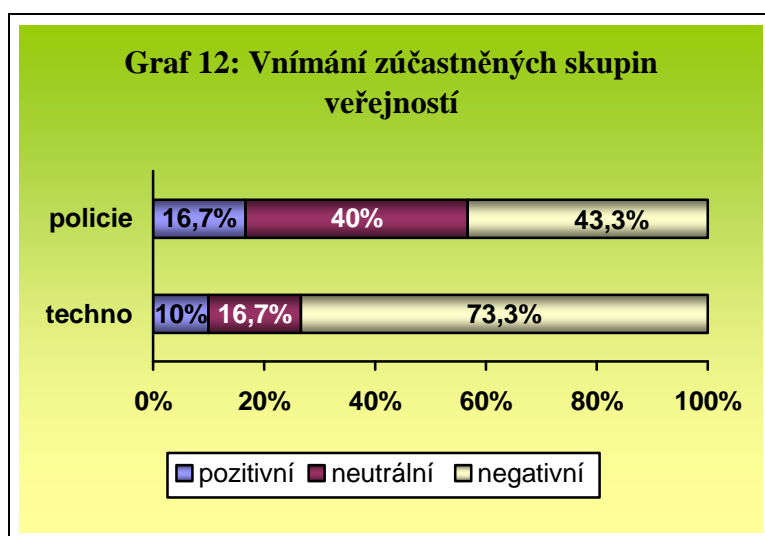
Otázka č.11: „Myslíte si, že média ovlivnila názory společnosti na příznivce techna/policii?“

Zdroj: vlastní výzkum

Obě skupiny respondentů poměrně jednoznačně odpověděly na otázku vlivu médií na názor veřejnosti. Celých 100% policistů se domnívá, že média ovlivnila nazírání veřejnosti na jejich složku, o vlivu médií na názor veřejnosti vůči kultuře techna je přesvědčeno 80% příznivců techna. 10% si nemyslí, že by média názor veřejnosti ovlivnila, stejný počet neví.

Otázka č.12: „Jak si myslíte, že veřejnost vnímá příznivce techna/policii ?“

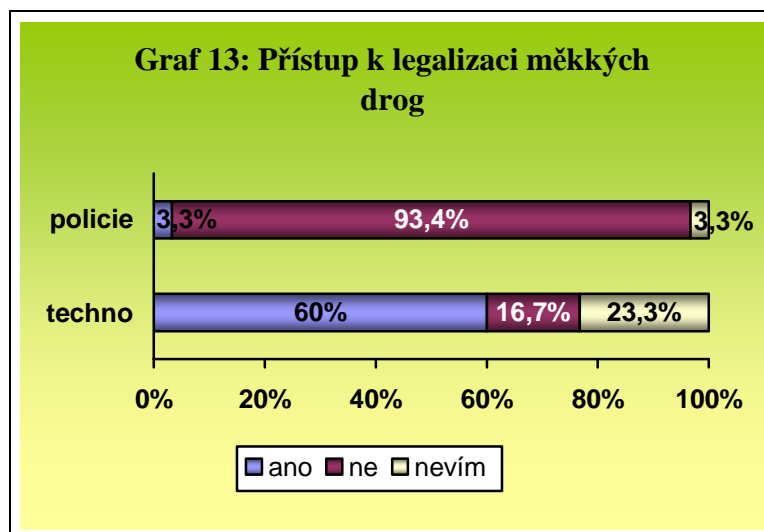
Zdroj: vlastní výzkum

Mezi policisty si 16,7% myslí, že jejich složka je po akci vnímána veřejností pozitivně. Podle 40% respondentů jsou policisté vnímáni neutrálně, téměř totožný počet (43,3%) si myslí, že je jejich složka vnímána negativně.

Také mezi příznivci techna převažuje pocit negativního vnímání jejich kultury veřejností (73,3%). 16,7% si myslí, že jsou vnímáni neutrálně, 10% pak považuje vnímání jejich kultury veřejností po akci za pozitivní.

Tato otázka měla zásadní vliv na hypotézu č.1, že média ovlivnila nazírání veřejnosti na problematiku technoparty. Dá se předpokládat, že obě skupiny respondentů takto odpověděly v závislosti na subjektivních zkušenostech.

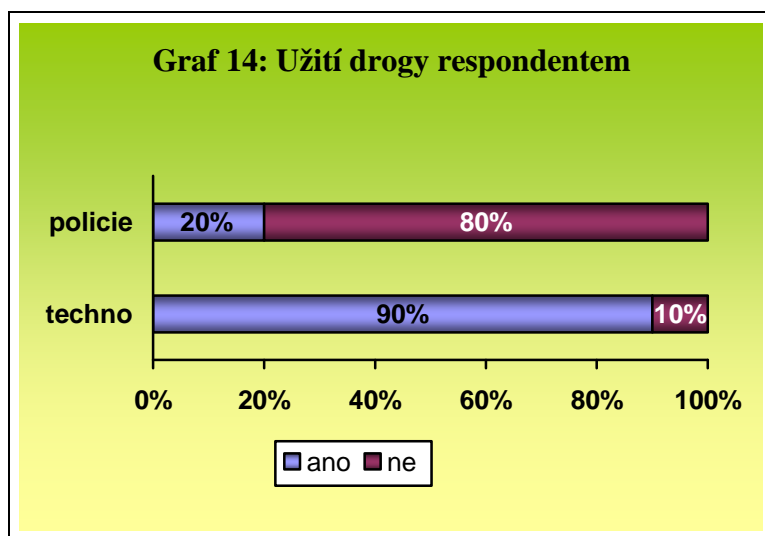
Otázka č.13: „Jste pro legalizaci tzv. „měkkých drog“ (marihuana, hašiš)?“

Zdroj: vlastní výzkum

Naprostá většina policistů (93,4%) nesouhlasí s legalizací drog. S legalizací souhlasí jen 3,3%, stejný počet neví. Mezi příznivci techna je většinová část (60%) pro legalizaci, 16,7% legalizaci neuznává a 23,3% neví. Tato otázka byla ústřední k hypotéze č.2, že subkultura techno je vnímána jako prodrogová.

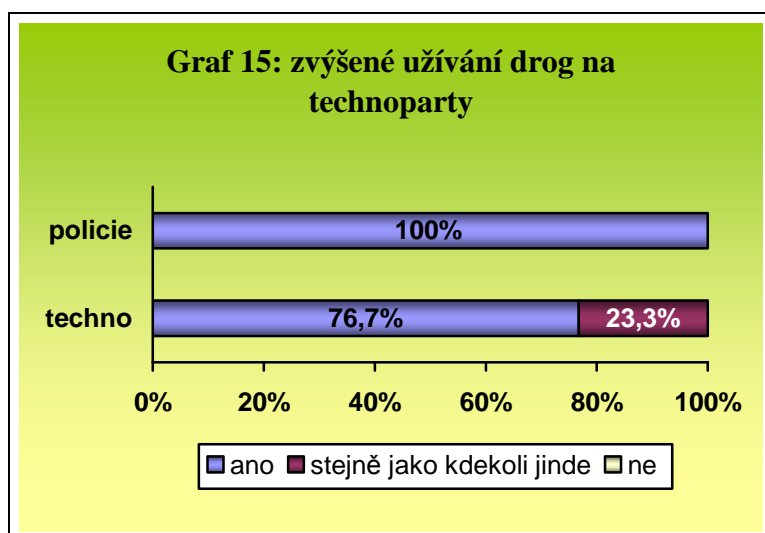
Otázka č.14: „Už jste někdy užil/a nějakou drogu?“

Zdroj: vlastní výzkum

Mezi policisty dle očekávání 80% drogu nikdy nezkusilo, přesto je poměrně překvapivých 20% z nich, kteří již drogu ve svém životě užili. Zcela opačně je tomu u příznivců techna, kde 90% respondentů drogu ve svém životě již užilo, pouze 10% ne.

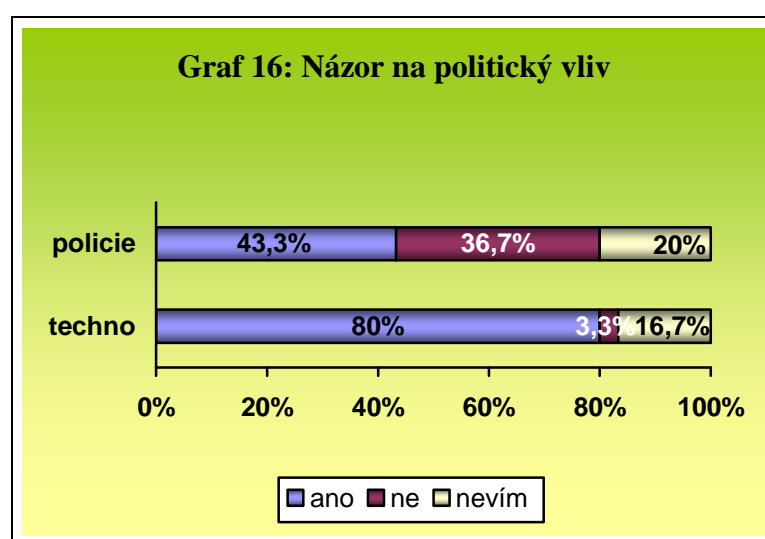
Otázka č.15: „Myslíte si, že se na technoparty užívají ve větší míře drogy?“

Zdroj: vlastní výzkum

Všichni respondenti z řad policie, tedy 100% se domnívají, že se na technoparty užívají ve větší míře drogy. S touto odpovědí se pak ztotožňuje i 76,7% příznivců techna. Zbylých 23,3% si myslí, že se zde drogy užívají stejně jako kdekoli jinde. Odpovědi obou skupin respondentů tedy potvrdily dlouhodobý trend užívání drog na taneční scéně.

Otázka č.16: „Myslíte si, že zásah byl politicky ovlivněný?“

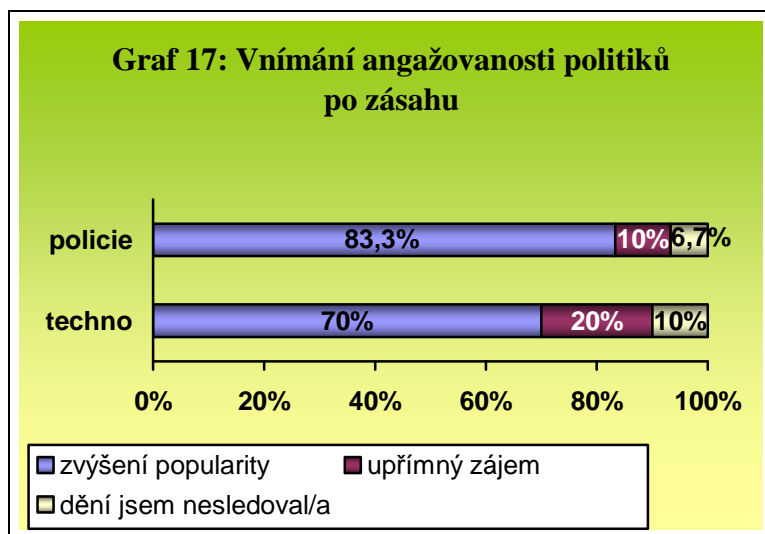

Zdroj: vlastní výzkum

Mezi policisty nebyly odpovědi příliš jednotné, 43,3% považuje zásah za politicky ovlivněný, podobně pak 36,7% naopak nepovažuje zásah za politicky ovlivněný.

U příznivců techna si pak celých 80% respondentů myslí, že zásah byl politicky ovlivněný, jen 3,3% myslí, že zásah politicky ovlivněný nebyl. Zhruba jedna třetina z obou skupin nemá v této otázce jasno a zvolila odpověď „nevím“. Tato otázka byla stěžejní k hypotéze č.3, že účastníci vnímají kauzu jako politicky ovlivněnou.

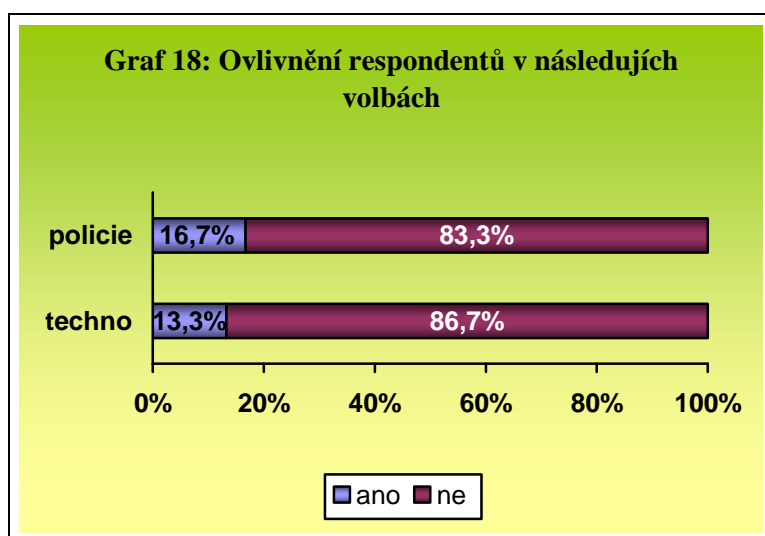
Otázka č.17: „Jak vnímáte politické dění po zásahu?“

Zdroj: vlastní výzkum

Angažovanost politiků po zásahu vnímá jako politický tah ke zvýšení popularity 83,3% policistů a 70% příznivců techna. 10% policistů a 20% příznivců techna si myslí, že politici měli o kauzu upřímny zájem. Zbylých 6,7% policistů a 10% respondentů mezi příznivci techna politické dění nesledovalo.

Otázka č.18: „Ovlivnila vás angažovanost politiků v následujících volbách?“

Zdroj: vlastní výzkum

Odpovědi obou skupin respondentů se poměrně jednoznačně shodly, a to tak, že nebyly politickou angažovaností ovlivněny. Mezi policií tak činí 83,3%, mezi příznivci techna dokonce 86,7%. Pouze u 16,7% policistů a 13,3% příznivců techna měla angažovanost politiků vliv v následujících volbách.

5. Diskuse

Cílem této bakalářské práce bylo zjišťování názorů policistů a příznivců techna na problematiku technoparty. Výzkum byl určen pro přímé účastníky technoparty CzechTek 2005. První část respondentů byla reprezentována pořádkovou jednotkou Správy jihočeského kraje. Prostřednictvím mjr. Ing. Jiřího Fencla byly dotazníky policistům poskytnuty při součinnostním semináři pořádkových jednotek, konaném v Českých Budějovicích. Poměrně obtížnější bylo vyhledávání respondentů z řad příznivců techna. Techno komunita je zpravidla anonymní a uzavřený útvar, který mezi sebe nepouští lidi „zvenku“. Vlastním sběrem informací a kontaktů se mi přesto podařilo oslovit techno komunitu z Českých Budějovic, která byla ochotna dotazníky vyplnit. Kritériem výběru byla u obou skupin respondentů přímá účast na technoparty CzechTek 2005, u skupiny příznivců techna byl navíc požadován minimální věk 15 let.

Za účelem získání potřebných dat byl vytvořen anonymní dotazník, který byl totožný pro obě skupiny. Celkem odpovídalo 120 respondentů, z toho 60 patřilo mezi policisty a 60 mezi příznivce techna. Osobně jsem byla přítomna vyplňování dotazníků u obou skupin.

Úvodní čtyři otázky zjišťovaly identifikační znaky-pohlaví, věk, vzdělání a sociální postavení. Mezi příznivci techna je zastoupení mužů i žen poměrně vyrovnané, 55% mužů a 45% žen. Složka policie je zastoupena 100% mužů, což je dáno omezením, které umožňuje povolání do pořádkové jednotky pouze muže.

Věkové rozložení respondentů potvrdilo očekávání, že účastníky technoparty jsou převážně mladí lidé. Příznivce techna tvoří především mladší věkové kategorie, nejčetněji je zastoupena kategorie 21-25 let, v té odpovědělo 40 respondentů (66,6%). Pouze okrajově byly zastoupeny kategorie starší. Naopak tyto kategorie jsou nejčetněji zastoupeny mezi policií, kde 44 respondentů (73,3%) je ve věku 26-35 let. Zbylých 27,7 % se dělí mezi kategorie 36-40 let a 40-více let.

Z hlediska vzdělání je u obou skupin nejčetněji zastoupeno středoškolské vzdělání. U policie je to dáno tím, že požadavek minimálně středoškolského vzdělání je podmínkou k přijetí k policii, mezi příznivci techna lze tento počet vysvětlit v souvislosti s předchozí otázkou týkající se věku, tedy že většina respondentů z řad

příznivců techna patří do mladší věkové kategorie a tudíž ještě studuje. Mezi příznivci techna se objevilo 10 respondentů s odborným vzděláním bez maturity. U obou skupin pak nalezneme respondenty s vysokoškolským vzděláním. Mezi policisty tak činí 10 respondentů (15%), mezi příznivci techna 4 respondenti (6,7%).

Co se týče otázky sociálního postavení, více než polovina respondentů z řad příznivců techna (56,7%) stále ještě studuje, což má úzký vztah s předchozími otázkami věkového rozložení a dosaženého vzdělání, neboť většina příznivců techna je mladší věkové kategorie, tudíž ještě studuje. Z faktu, že většina z nich ještě studuje a zároveň nejčastěji dosahuje středoškolského vzdělání lze předpokládat, že tato část nyní pokračuje ve vysokoškolském nebo vyšším odborném vzdělání. Přesto je však také nezanedbatelný počet pracujících, kterých je 24 (40%). Mezi policisty je samozřejmě celými 100% zastoupena kategorie „zaměstnaný“.

Následující otázky č.5 a č.6 zjišťovaly, zda se respondenti s kulturou techna ztotožňují a nakolik tuto kulturu chápou. Mezi příznivci převažovaly dle očekávání sympatie k této kultuře. Celkem 44 respondentů (73,3%) se s touto subkulturou plně nebo alespoň částečně ztotožňuje, 58 respondentů (96,7%) pak vyjádřilo plné nebo částečné pochopení této kultury. Zároveň je však nezanedbatelný i počet 16 respondentů, kteří, ačkoli se technoparty zúčastnili, se s touto kulturou neztotožňují. Obecně lze však konstatovat, že rozložení respondentů podle příslušnosti k subkulturě techno odpovídá teoriím, které jsou uvedeny v teoretické části této práce (22). Mezi policisty podle očekávání převažovala odpověď „neztotožňuji se s touto subkulturou“, přesto 8 respondentů (13,3%) vyjádřilo částečné ztotožnění. Co se týče otázky zjišťující pochopení ideologie subkultury techno, poměrně velký počet, 52 respondentů (86,7%) chápe nebo alespoň částečně chápe podstatu ideologie subkultury techna. Z tohoto vyplývá závěr, že obě zúčastněné skupiny jsou o problematice technoparty poměrně dobře a vyrovnaně informovány.

Otázka č.7 zjišťovala sympatie policistů vůči účastníkům z řad techna a naopak. Obě skupiny volily nejčastěji odpověď „někteří mi vadí, jiní ne“, tuto variantu zvolilo 60% policistů a 53,4% příznivců techna. 20 respondentům (33,3%) policie nevadí a jen 8 (13,3%) vadí, zatímco u policie je vyšší počet odpovědí, že jim příznivci techna vadí,

takto odpovědělo 16 respondentů (26,7%). V celkovém součtu příznivci techna vnímají policisty pozitivněji než je tomu v opačném případě.

Otázky č.8-12 byly vztaženy k hypotéze č.1, zda podle respondentů média ovlivnila nazírání veřejnosti na problematiku technoparty. Otázky se tedy týkaly oblasti médií a především jejich vlivu na veřejné mínění. Co se týče sledovanosti médií, obě skupiny zaujímají poměrně vyrovnané zastoupení. Více než polovina u obou skupin sleduje média každý den, 20 respondentů (33,3%) z řad policistů a 12 respondentů (20%) mezi příznivci techna pak sleduje informace v médiích alespoň 1x týdně. Nejvíce preferovaným médiem je u obou skupin televize, tuto možnost zvolilo shodně 26 respondentů (43,3%) z obou skupin. Mezi příznivci techna je počtem 22 respondentů (37%) vyjádřeno poměrně výrazné využívání informací prostřednictvím internetu. Ani policie se tomuto informačnímu zdroji nevyhýbá, převažuje však využívání informací prostřednictvím denního tisku, ten užívá 16 respondentů (26,7%). Tyto výsledky mohou mít souvislost s věkovým rozložením respondentů, kdy mezi policisty převažuje relativně starší populace než mezi příznivci techna, kteří jsou jakožto mladší populace k novým informačním technologiím přístupnější. Zajímavé souvislosti lze vyvodit z otázky č.9 „Kterému médiu dáváte největší přednost“ a otázky č. 10 „Které médium se Vám jeví jako nejméně objektivní“. Nejčastěji upřednostňované médium, tedy televize, zároveň vyplynulo jako nejméně objektivní. Dále pak stejný počet policistů (26,7%), kteří upřednostnili denní tisk, považují za nejméně objektivní právě tento. Příznivci techna hodnotí přibližně stejnou míru objektivity u odpovědi „denní tisk“ a „internet“. Okrajově byly za neobjektivní považovány varianty „rozhlas“ a „jiné“. Další souvislost najdeme mezi otázkou č.11 „Myslíte si, že média ovlivnila názory společnosti na příznivce techna/policii“ a otázkou č.12 „Jak si myslíte, že veřejnost vnímá příznivce techna/policii po akci CzechTek 2005“. Všech 60 respondentů (100%) z řad policie a 48 respondentů z řad příznivců techna (80%) si myslí, že média ovlivnila nazírání veřejnosti na jejich složku/kulturu. Pouze mezi příznivci techna 6 respondentů (10%) nevnímá vnímání jejich komunity veřejností jako mediálně ovlivněné, stejný počet neví. Většina z obou skupin se tedy shodla na mediálním ovlivnění. U příznivců techna je pak tento vliv vnímán 44 respondenty (73,3%) jako negativní, 10 respondenty

(16,7%) jako neutrální a pouze 6 respondenty (10%) jako pozitivní. Také u policistů byla nejméně čtená odpověď „pozitivně“. Nejvíce policistů se domnívá, že je veřejnost vnímá neutrálně (40%) až negativně (43,3%). Dá se předpokládat, že obě skupiny respondentů takto odpověděly v závislosti na subjektivních zkušenostech.

Z výše uvedeného rozboru otázek byl vyvozen závěr, že podle respondentů média ovlivnila veřejné vnímání vůči těmto skupinám, a to neutrálně až negativně. Respondenti považují za stěžejní vliv televize, která podle nich poskytuje nejméně objektivních informací. Z tohoto vyplývá, že **hypotéza č.1 „Média ovlivnila nazírání veřejnosti na problematiku technoparty“ se potvrdila.**

Následující otázky č. 13-15 se zaměřovaly na oblast drogové problematiky a zjišťovaly hypotézu č.2, zda je subkultura techno vnímána jako prodrogová. V otázce č.13 byli respondenti dotazováni na přístup k legalizaci tzv. „měkkých drog“ (marihuana, hašiš). Z řad příznivců techna je 36 respondentů (60%) jednoznačně pro legalizaci, nejmenší počet 10 respondentů (16,7%) legalizaci nepřipouští, 14 respondentů (23,3%) neví. Naopak poměrně jednoznačné byly odpovědi policistů, kdy 56 respondentů (93,7%) je rozhodně proti legalizaci, jen 2 respondenti (3,3%) legalizaci připouští a stejný počet neví. U příznivců techna tedy převažuje souhlas s legalizací drog, policisté jsou proti. S otázkou legalizace souvisí následující otázka č.14, která zjišťovala užití drogy respondentem v průběhu jeho života. Celých 90% respondentů mezi příznivci techna již drogu užilo, pouze 6 (10%) z nich nikoli. U policistů jsou dle očekávání odpovědi naprosto protichůdné, celých 80% drogu ještě nikdy neužilo, přesto je poměrně překvapivý počet 12 respondentů (20%), kteří již drogu užili. Překvapivou shodu obou skupin najdeme u otázky č.15 „Myslíte si, že se na technoparty užívají ve větší míře drogy“. Všech 60 respondentů (100%) z řad policie si myslí, že technoparty se vyznačují zvýšeným výskytem drog než na jiných akcích. Mezi příznivci techna si toto myslí 46 respondentů (76,7%), jen 14 respondentů (23,3%) si myslí, že se zde drogy užívají ve stejné míře jako kdekoli jinde. Odpovědi především příznivců techna jsou velmi hodnotné z toho důvodu, že potvrzují dlouhodobé teorie odborníků, ačkoli techno komunita tyto teorie zpravidla odmítá jako nepodložené a vymyšlené. Ze všech třech otázek jasně vyplynulo, že příznivci techna se vyznačují svými prodrogovými

postoji. Výsledky tohoto výzkumu ukazují stejné trendy, jako výsledky výzkumu L. Csémyho v letech 1998-1999 a 2000-2003 (7, 21), jak uvádím v teoretické části. Také se zde potvrdila nutnost a význam prevence na taneční scéně, jak jí popisuje M. Fišerová (11). **Hypotéza č.2 „Subkultura techno je vnímána jako prodrogová“ se potvrdila.**

Poslední tři otázky 16-18 byly zaměřeny na oblast politiky a vztahovaly se k poslední hypotéze, zda účastníci vnímají kauzu CzechTek 2005 jako politicky ovlivněnou, popřípadě jak se oni sami nechali politickým děním ovlivnit. U otázky č.16, zda byla kauza politicky ovlivněna, se 48 respondentů (80%) z řad příznivců techna domnívá, že ano. Naopak mezi policisty byly téměř shodné odpovědi „ano“ a „ne“, 26 respondentů (43,4%) vnímá kauzu jako politicky ovlivněnou, 22 respondentů (36,7%) nikoli. U obou skupin však poměrně velký počet respondentů (12 policistů a 10 příznivců techna) v této otázce nemá jasno a „neví“. Velká shoda obou skupin nastala u otázky č.17, která zjišťovala, jak respondenti vnímají angažovanost politiků po zásahu na technoparty. Mezi policisty 50 respondentů (83,3%) a mezi příznivci techna 42 respondentů (70%), si myslí, že politici se v této kauze angažovali pouze s cílem zvýšit svou popularitu a získat hlasy voličů. Odpověď „někteří politici se o toto téma upřímně zajímali“ zvolilo 6 (10%) policistů a 12 (20%) příznivců techna. Malé procento respondentů politické dění nesledovalo, dá se předpokládat, že takto odpověděli především respondenti, kteří u otázky č.8 „Jak často sledujete informace v médiích“ zvolili variantu „nesleduji“. Poslední otázka zjišťovala, zda se respondenti nechali politickou angažovaností ovlivnit v následujících volbách. V případě tohoto výzkumu jednoznačně vyplývá, že se politickým děním na mediálním poli nenechali v následujících volbách ovlivnit, to vyjádřilo 50 policistů (83,3%) a 52 respondentů mezi příznivci techna (86,7%). Pouze 10 policistů (16,7%) a 8 příznivců techna (13,3%) politická angažovanost v kauze CzechTek 2005 ovlivnila. Z oblasti těchto otázek vyplývá, že politický vliv více pociťovali příznivci techna. Obě skupiny však politické dění vnímají jako záměrné, s cílem získat popularitu a hlasy voličů. Potvrdily se zde tedy teorie dle M. Kučery, která uvádím v teoretické části této práce (22). Zároveň lze vypořádat souvislost mezi politikou a médií, tak jak to popisuje J. Jiráček (13). I v této

práci se potvrdilo, že politické strany ke své popularitě a voličským preferencím využívají mediální pole, v případě tohoto výzkumu se tak děje prostřednictvím televize. Efekt této strategie se však v případě tohoto výzkumu neprojevil, neboť převážná většina respondentů se politickým děním ovlivnit nenechala. **Hypotéza č.3 „Účastníci vnímají kauzu jako politicky ovlivněnou“ byla potvrzena.**

Dle mého názoru byl cíl práce splněn.

6. Závěr

Problematika technoparty je i téměř dva roky po mediálně velmi sledovaném policejním zásahu na akci CzechTek 2005 aktuálním tématem v naší společnosti. Tato bakalářská práce si kladla za cíl proniknout do prostředí této problematiky. Cílem teoretické části této práce bylo postihnout základní aspekty, které se k této problematice vztahují. Kromě nutného náhledu do historie a podstaty kultury, které se toto téma týká, byly jako nejdůležitější aspekty vytyčeny oblasti mediálního vlivu, drogového prostředí a politické scény.

Problematika nových subkultur je poměrně mladou záležitostí, proto je dle mého názoru v této oblasti ještě mnoho prostoru pro zkoumání a objevování nových teorií. Cílem této práce bylo alespoň nastínit určité povědomí, otevřít k diskusi nové téma. Byly stanoveny tyto hypotézy:

Hypotéza 1-Média ovlivnila nazírání společnosti na problematiku technoparty.

Hypotéza 2- Subkultura techno je vnímána jako prodrogová.

Hypotéza 3- Účastníci vnímají kauzu jako politicky ovlivněnou.

Všechny hypotézy byly výzkumem potvrzeny. Tím se potvrdily také současné teorie, které uvádím v teoretické části. V oblasti mediálního vlivu jde především o nutnost rozšiřovat tzv. mediální gramotnost a podporovat mediální výchovu jako průřezové téma Rámcového programu vzdělávání. V oblasti drogové problematiky je nutné se zaměřit na prevenci na taneční scéně, neboť výskyt prodrogového chování je zde patrnější než u jiných skupin. V oblasti politiky je nutné si uvědomit její vliv na společenské dění.

Tato práce může sloužit k vzdělávacím účelům nejen v sociální oblasti, v rámci pochopení subkultury techna by může být využita jako informační materiál pro příslušníky policie, kteří bývají s touto skupinou vzhledem ke svému povolání prvořadě konfrontováni. Dále může být práce použita k dalším výzkumným účelům. Především je však tato práce určena celému spektru veřejnosti, k zvýšení jejich informovanosti a k otevření diskuse, jak k akcím tohoto typu přistupovat.

7. Seznam použitých zdrojů

1. *Anticzechtek*. [on line]. [cit. 2007-01-16]. Dostupné z:
<<http://www.anticzechtek.wz.cz/>>
2. BEDNÁŘOVÁ, Z., PELECH, L. *Sociální práce na ulici- streetwork*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 1999. 102 s. ISBN 80-7239-048-1
3. BÍNA, D. et.al. *Výchova k mediální gramotnosti*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2005. 103 s. ISBN 80-7040-844-8
4. BOLDIŠ, P. *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN 690-2: Část 2- Modely a příklady citací u jednotlivých typů dokumentů*. [on line]. Verze 3.1. Poslední aktualizace 11.11. 2004. [cit. 2006-11-05]. Dostupný z:
<<http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>>
5. CENTRUM STRATEGICKÝCH STUDIÍ. *Zásah proti akci CzechTek 2005* [online]. Glosy.info. 21.10. 2005. [cit. 2007-01-16]. Dostupné na WWW: <<http://glosy.info/texty/zasah-proti-akci-czechtek-2005/>>. ISSN 1214-8857.
6. *Criminal Justice and Public Order Act 1994*. [online]. 20.9. 2000. [cit. 2007-02-23]. Dostupné z:
<http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1994/Ukpga_19940033_en_1.htm>
7. CSÉMY, L., SOVINOVÁ, H., KOMÁREK J. *Drogy a taneční scéna*. 1.vyd. Praha: Státní zdravotní ústav, 2000. 44 s. ISBN 80-7071-167-1
8. ČESKÁ TELEVIZE. *Analýza vyváženosti televizního zpravodajství o CzechTeku 2005*. [on line]. 22.8. 2005. [cit. 2007-01-16]. Dostupné z: <

http://www.ceskatelevize.cz/pub/press/1151_1.pdf>

9. ČESKÝ ROZHLAS. *CzechTek 2005*. [on line]. [cit. 2007-01-18]. Dostupné z: <<http://www.rozhlas.cz/czechtek05/portal/>>
10. DIETER, P. *Boj o média*. 1. české vyd. Praha: Karolinum, 2005, 409 s. ISBN 80-246-0618-6
11. FIŠEROVÁ, M., PÁLENÍČEK, T.: Testování tablet „extáze“- kvantitativní analýza obsahu v ČR. *Adiktologie- odborný časopis pro prevenci, léčbu a výzkum závislosti*, 2002, roč. 2, č. 1 s. ISSN 1213-3841
12. HEJDA, J. *Kriminologické, trestně právní a kriminalistické aspekty drogového problému v ČR a jeho řešení*. 1. vyd. Jindřichův Hradec: RAIN, 2000. 148 s. ISBN 80-245-0080-9
13. JIRÁK, J., ŘÍCHOVÁ, B. *Politická komunikace a média*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 163 s. ISBN 80-246-0182-6
14. JIRÁK, J., KOPPLOVÁ, B. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2003. 208 s. ISBN 80-7178-697-7
15. KALINA, K. et.al. *Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup*. Úřad vlády České republiky, 2003. 319 s. ISBN 80-86734-05-60
16. KRBOVÁ, J. *Vybrané obory kultury a masmédií: (organizace, právní prostředí a financování)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2002. 139 s. ISBN 80-245-0287-9
17. KOSINOVÁ, B. *Tisková zpráva k akci CzechTek*. [on line]. 2.10. 2005. [cit.

- 2005-08-02]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/zpravy/2005/czechtek.html>>
18. KOTRBA, Š. *Státní rostlinářská správa v Tachově označila poškození pozemků za bagatelní*. [on line]. Britské listy. 8.10. 2005. [cit. 2007-01-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.blisty.cz/2005/8/9/art24494.html>>. ISSN 1212-1792
19. KOTRBA, Š. *CzechTek 2005- silnice k pozemku měla být veřejně přístupná*. [on line]. Britské listy. 2.10. 2005. [cit. 2006-12-12]. Dostupné z: <<http://www.blisty.cz/2005/8/2/art24371.html>>. ISSN 1213-1792
20. KOVÁŘOVÁ, R. *Technoparty a stav v zahraničí*. [on line]. 3.8. 2005. [cit. 2007-02-03]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/zpravy/2005/0803majka.html>>
21. KUBŮ, P., ŠKAŘUPOVÁ, K., CSÉMY, L. *Tanec a drogy 2000 a 2003: výsledky dotazníkové studie s příznivci elektronické taneční hudby v České republice*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky, 2006. 94 s. ISBN 80-86734-77-3
22. KUČERA, M. jr, KUČERA, M. sr. *Problematika technoparty v České republice. Prevence úrazů, otrav a násilí: odborný a vědecký časopis*. Dobrá Voda u Českých Budějovic: Jihočeský inzert expres, s.r.o., 2006, roč. 2, č. 2, s.95-108. ISSN 1801-0261
23. *Přehled právní úpravy vztahující se k pořádání akcí typu technoparty*. [on line]. Poslední aktualizace duben 2006. [cit. 2007-03-19]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/sprava/mistni/dokumenty/technop_pr_upr.doc>
24. SCHULZ, W.et al. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. přeprac.vyd. Praha: Karolinum, 2004. 149 s. ISBN 80-246-0827-8
25. VANĚČEK, M. *Drogové subkultury- acid house, techno*. *Bulletin Národní*

protidrogové centrály, 2002, roč. 8, č. 1, s. 5-8. ISSN 1211-8834

26. VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Závěrečné stanovisko k postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005*. [on line]. 30.1. 2006. [cit. 2006-11-23].
Dostupné z:
<<http://www.ochrance.cz/dokumenty/dokument.php?back=/dokumenty/hledej.php?oblast=208&doc=361>>
27. *Výroční zpráva o.s. Prevent 2005*
28. WIKIPEDIE: OTEVŘENÁ ENCYKLOPEDIE. *CzechTek* [online]. Poslední aktualizace 8.1. 2007 [cit. 2007-01-16]. Dostupný z WWW:
<<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=CzechTek&oldid=1098439>>
29. WIKIPEDIE: OTEVŘENÁ ENCYKLOPEDIE. *CzechTek 2005* [online]. Poslední aktualizace 21.11. 2006. [cit. 2007-01-16]. Dostupný z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=CzechTek_2005&oldid=948422>
30. WIKIPEDIE: OTEVŘENÁ ENCYKLOPEDIE. *Techno* [online]. Poslední aktualizace 6.2. 2007. [cit. 2007-02-23]. Dostupný z WWW:
<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Techno>>
31. ZÁBRANSKÝ, T. *Drogová epidemiologie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. Lékařská fakulta. 2003. 95 s. ISBN 80-244-0709-4
32. *Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006
33. *Zákon č.140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů*. Ostrava: Sagit, 2004, 352 s. ISBN 80-7208-457-

8. Klíčová slova

Techno

CzechTek

Média

Taneční drogy

Policejní zásah

9. Přílohy

Příloha 1 Lokality konání technoparty CzechTek

Příloha 2 Vývoj legálnosti technoparty CzechTek

Příloha 3 Vývoj počtu účastníků

Příloha 4 Témata nejčastěji spojovaná s kauzou CzechTek v jednotlivých denících

Příloha 5 Hodnocení adekvátnosti zásahu-srovnání pořadů

Příloha.6 Dotazník

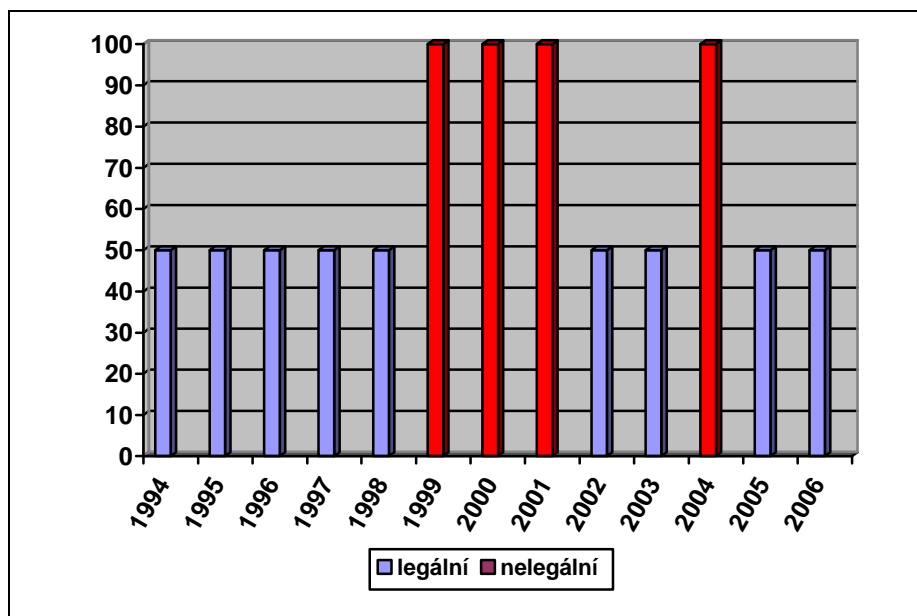
Příloha 7 Fotodokumentace

Příloha 1: Lokality konání akce CzechTek

rok	místo konání
1994	Hostomice, okr. Beroun
1995	Hostomice, okr. Beroun
1996	Hostomice, okr. Beroun
1997	Stará Huť u Dobříše, okr. Příbram
1998	Stará Huť u Dobříše, okr. Příbram
1999	Hradčany u Ralska, okr. Česká Lípa
2000	Lipnice, okr. České Budějovice
2001	Doksy, okr. Česká Lípa
2002	Andělka u Višňové, okr. Liberec
2003	Ledkov u Kopiclína, okr. Jičín
2004	Boněnov u Chodové Plané, okr. Tachov
2005	Mlýnec a Újezd pod Přimdou, okr. Tachov
2006	Hradiště u Mašřova, okr. Karlovy Vary

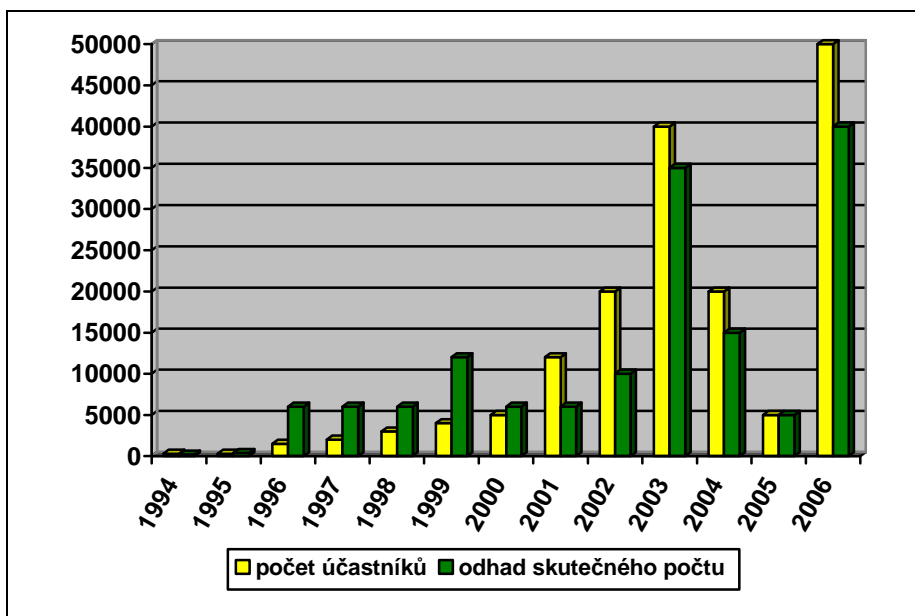
Zdroj: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Czechtek>>

Příloha 2: Vývoj legálnosti technoparty CzechTek

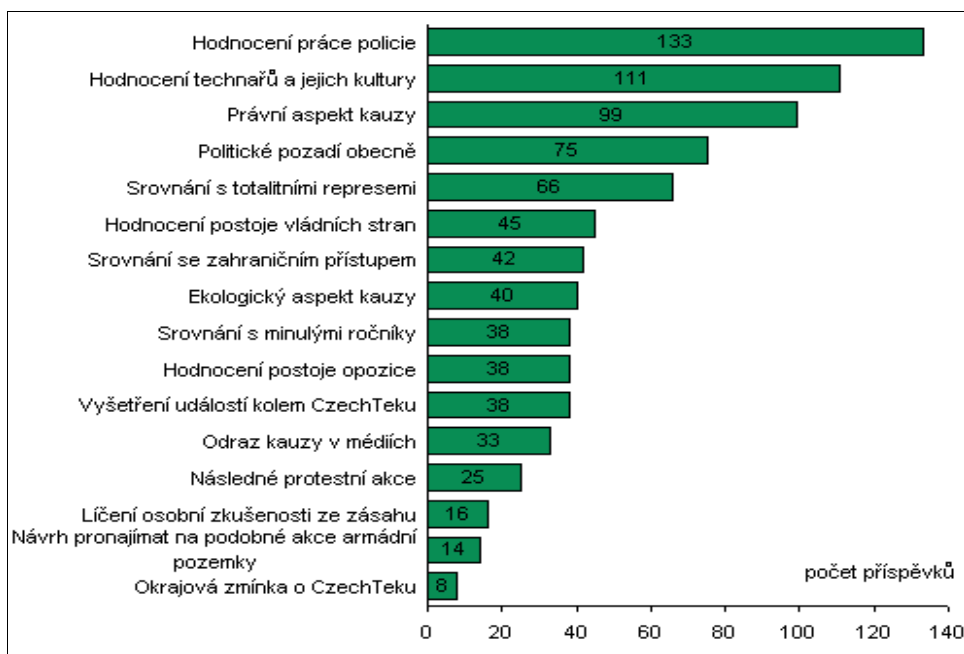
Zdroj: <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=CzechTek&oldid=1098439>>

Příloha 3: Vývoj počtu účastníků

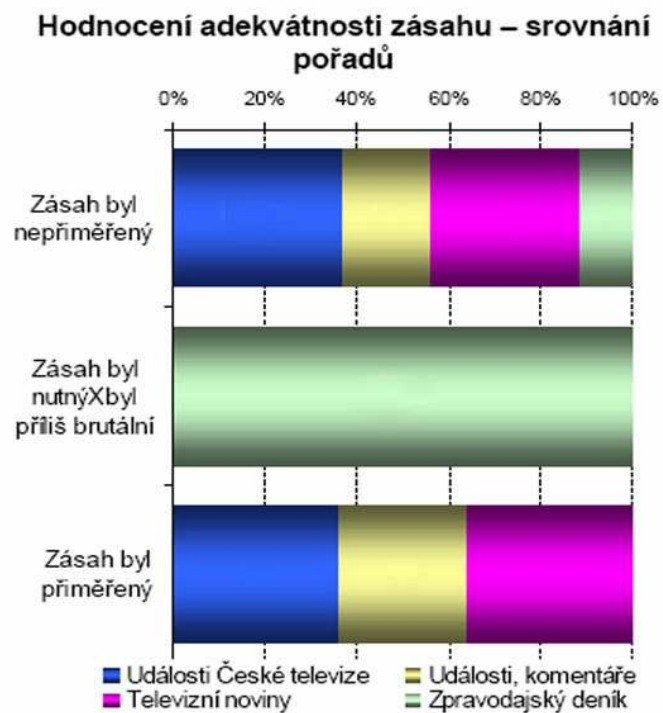
Zdroj: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Czechtek>>

Příloha 4: Témata nejčastěji spojovaná s kauzou CzechTek v jednotlivých denících

Zdroj: <http://www.mediainfo.cz/ostatni-temata/656.html>

Příloha 5: Hodnocení adekvátnosti zásahu-srovnání pořadů

Zdroj: <http://www.ceskatelevize.cz/pub/press/1151_1.pdf>

Příloha 6: Dotazník

Dobrý den,

Jmenuji se Ivana Balková a jsem studentkou 3. ročníku Zdravotně sociální fakulty v Českých Budějovicích, kde studuji obor Prevence a rehabilitace sociální patologie.

Dostal se Vám do rukou dotazník, týkající se technoparty CzechTek 2005, na které došlo k policejnímu zásahu proti příznivcům techno subkultury. Cílem tohoto dotazníku je zjistit názory přímých účastníků na otázku mediálního vlivu, drogové problematiky a politického vlivu. Dotazník je zcela anonymní, bez informací, které by Vás mohly individuálně identifikovat. Výsledky budou sloužit pouze k výzkumným účelům v rámci mé bakalářské práce.

Vaši odpověď označte tak, že do vyznačeného rámečku vepište číslo odpovědi, se kterou se ztotožňujete. Odpověď je vždy jen jedna.

Děkuji za spolupráci a věřím, že ve vlastním zájmu vyplníte dotazník pravdivě a zodpovědně.

1) Jaké je Vaše pohlaví?

1. Muž
2. Žena

2) Jaký je Váš věk?

1. 15-20
2. 21-25
3. 26-30
4. 31-35
5. 36-40
6. 41-více

3) Jaké je Vaše vzdělání?

1. Základní
2. Odborné bez maturity
3. Odborné s maturitou
4. Středoškolské
5. Vyšší odborné
6. Vysokoškolské

4) Jaké je Vaše sociální postavení?

1. Studující
2. Zaměstnaný/á
3. Nezaměstnaný/á
4. Jiné

5) Uznáváte styl alternativních kultur jako je například kultura techno?

1. Ano, ztotožňuji se s tímto životním stylem
2. V určitých bodech se s touto kulturou ztotožňuji, ale nejsem skalním příznivcem
3. S touto subkulturou se neztotožňuji

6) Myslíte si, že znáte podstatu a ideologii subkultury techno?

1. Ano, jsem plně srozuměn/a s touto subkulturou
2. Něco je mi známo, ale příliš se o tuto záležitost nezajímám
3. Přiznávám, že nejsem informován/a

7) Jak vnímáte příslušníky policie/příznivce techna?

1. Vadí mi
2. Někteří mi vadí, jiní ne
3. Nevadí mi

8) Jak často sledujete informace v médiích?

1. Každý den
2. Alespoň 1x za týden
3. Nesleduji

9) Kterému médiu dáváte největší přednost?

1. Televize
2. Denní tisk
3. Rozhlas
4. Internet
5. Jiné

10) Které médium se Vám jeví jako nejméně objektivní?

1. Televize
2. Denní tisk
3. Rozhlas
4. Internet
5. Jiné

11) Myslíte si, že média ovlivnila názory společnosti na příznivce techna/policii?

1. Ano
2. Ne
3. Nevím

12) Jak si myslíte, že veřejnost vnímá příznivce techna/policii ?

1. Pozitivně
2. Neutrálně
3. Negativně

13) Jste pro legalizaci tzv. „měkkých drog“ (marihuana, hašiš)?

1. Ano
2. Ne
3. Nevím

14) Už jste někdy užil/a nějakou drogu?

1. Ano
2. Ne

15) Myslíte si, že se na technoparty užívají ve větší míře drogy?

1. Ano
2. Stejně jako kdekoli jinde
3. Ne

16) Myslíte si, že zásah byl politicky ovlivněný?

1. Ano
2. Ne
3. Nevím

17) Jak vnímáte politické dění po zásahu?

1. Ve skutečnosti šlo politikům jen o zvýšení své popularity a hlasy voličů
2. Někteří politici se o toto téma upřímně zajímali
3. Politické dění jsem nesledoval/a

18) Ovlivnila vás angažovanost politiků v následujících volbách?

1. Ano
2. Ne

Děkuji Vám za vyplnění celého dotazníku.

Na závěr Vás prosím, pokud máte nějaké připomínky, názory či přání, která zde chcete sdělit, napište zde svůj vzkaz:

.....
.....
.....

Příloha 7: Fotodokumentace

Zdroj: <<http://anti-czechtek.sunny.cz/pozemky.html>>

Zdroj: <<http://wanderkolonie.org/cz05/y44.jpg>>

Zdroj: <http://zpravy.idnes.cz/foto.asp?galerie=tek_krupicka&strana=4>